

OSNOVNI SUD U PODGORICI, po sudiji Ljiljani Šoškić, u pravnoj stvari tužilaca 1. Čalović Vanje, 2. Mrdović Marijane, 3. Milovac Dejana, 4. Seferović Nataše, 5. Maraš Vuka, 6. Janković Vuka, 7. Terzić Radovana, 8. Ćupić Pavla, 9. Ivanović Filipa, 10. Aleksić Maje, 11. Subotić Marijane, 12. Bakić Ivana, 13. Ostojić Dimitrija, 14. Drinčić Sanje, 15. Lagator Nikolete, 16. Nicović Andelete, 17. Medojević Slavice, 18. Mašković Aleksandra, 19. Bulatović Jovane, 20. Krivokapić Dušana, 21. Bajčeta Veselina, 22. Duričković Vanje, 23. Ćeranić Zorice, 24. Danilović Baja i 25. Radulović Mile, koje zastupa punomoćnik Veselin Radulović, advokat iz Podgorice protiv tužene Država Crna Gora – Ministarstvo unutrašnjih poslova-Uprava policije koju zastupa Zaštitnik imovinsko-pravnih interesa Crne Gore, a njega po ovlašćenju zamjenik Milan Krsmanović, radi naknade nematerijalne štete v.s. 37.500,00 €, nakon održane glavne i javne rasprave zaključene 16.09.2014. godine u prisustvu tužioca III reda lično, punomoćnika tužilaca i zastupnika tužene, dana 16.10.2014. godine donio je

P R E S U D U

OBAVEZUJE SE tužena da tužiocima na ime naknade nematerijalne štete zbog povrede prava ličnosti isplati iznose od po 1.500 € za svakog tužioca, odnosno ukupan iznos od 37.500 €, sa zakonskom zateznom kamatom počev od presuđenja pa do isplate, sve u roku od 15 dana po pravnosnažnosti presude pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

Dužna je tužena naknaditi tužiocima troškove postupka u iznosu od 17.985,00 €, u roku od 15 dana po pravnosnažnosti presude pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

O b r a z l o ž e n j e

Tužioci su u tužbi i riječi na raspravi preko punomoćnika u bitnom naveli da zaposleni u NVO MANS u kojoj svi koriste sredstva komunikacije, kako za poslovne tako i privatne kontakte, sa drugim ljudima. Dana 31.06.2011. godine službenici tužene su dostavili u prostorije ove nevladine organizacije poziv za prikupljanje obavještenja od tužilje Vanje Čalović, koji poziv je zasnovan na članu 231. stav 1. tada važećeg ZKP-a i u pozivu je bilo navedeno upozorenje da će biti prinudno dovedena ako dana 01.07.2011. godine u 12:00 časova ne dođe u prostorije tužene, a razlog pozivanja je bio prikupljanje obavještenja po zahtjevu Osnovnog državnog tužioca u Bijelom Polju na okolnosti objavljivanja video zapisa "Svadba Safeta Kalića" na sajtu "Youtube". Dalje su naveli da se tužilja Vanja Čalović uredno odazvala pozivu, da su je službenici odsjeka za suzbijanje krvnih delikata koji su sprovodili radnju prikupljanja obavještenja prethodno upozorili da je davanje lažne izjave krivično djelo. Pojasnili su da su službenici od nje tražili da se izjasni na okolnosti koliko u NVO MANS ima računara, od kada ova organizacija ima internet konekciju, kakva je vrsta mreže, ko je i sa kog računara organizacije postavio snimak svadbe Safeta Kalića na internetu i na koji način se došlo do tog snimka. Istakli su da je tužilja Vanja Čalović tom prilikom dala primjedbu na zakonitost postupka, ukazujući službenicima policije da u pozivu, koji joj je dan ranije uručen, nije navedeno zbog kog krivičnog djela se poziva, odnosno da nije naveden razlog pozivanja kako je to propisano članom 231. stav 1. ZKP-a kao da je istim članom ZKP-a propisano da je policija više ne može pozivati zbog istog krivičnog djela, da službenici ni prilikom obavljanja radnje prikupljanja obavještenja nijesu saopštili o kom krivičnom djelu se radi ili ko je oštećeni i da postoji mogućnost zloupotrebe ovlašćenja. Službenici policije se nijesu izjašnjavali na njene primjedbe, niti su joj saopštili razloge pozivanja, kao ni o kom krivičnom djelu se radi. Dalje su naveli da su svi mediji u Crnoj Gori prenijeli da je tužilja Vanja Čalović saslušana u policiji po nalogu tužilaštva i da je tužena, i nakon toga, nastavila da u javnosti predstavlja kako je tužilja Vanja Čalović pozivana po nalogu državnog tužioca i da je državni tužilac tražio prikupljanje obavještenja od Vanje Čalović. Postupajući na osnovu javno objavljenih informacija, dana 06.07.2011. godine Savjet za građansku kontrolu rada policije pokrenuo je u konkretnom slučaju postupak ocjene primjene policijskih ovlašćenja prema tužiocima. Nakon pribavljanja dokumentacije ovaj Savjet je na 14-oj sjednici održanoj dana 08.12.2011. godine jednoglasno usvojio ocjenu i preporuku da je prvočvršena povrijedila zakonom utvrđena prava tužilje Vanje

Ćalović jer joj nije predočeno na okolnosti kog krivičnog djela se saslušava i da bi prvo tužena ubuduće trebala da, u primjeni policijskih ovlašćenja, dosljedno primjenjuje odredbe Zakonika o krivičnom postupku. Pojasnili su da je u navedenom postupku Uprava policije obavijestila Savjet da su se njeni službenici iz Bijelog Polja obratili telegramom rukovodiocu Ispostave kriminalističke policije PJ Podgorica i da su tražili da se, na osnovu zahtjeva Osnovnog državnog tužioca u Bijelom Polju Ktr.br.56/2010, prikupe obavještenja od Dragana Radovića iz Podgorice, jer je na njegovo ime registrovano elektronsko korisničko ime NVO MANS. Međutim, u zahtjevu Osnovnog državnog tužioca u Bijelom Polju Ktr.br.56/2010 se uopšte ne pominje ni Dragan Radović, ni bilo ko od tužilaca, niti državni tužilac traži prikupljanje obavještenja od bilo koga od njih, a zahtjev državnog tužioca na koji se pozivala tužena joj je upućen godinu dana ranije, odnosno 06.08.2010. godine. Naveli su i to da se dana 25.07.2011. godine tužilja Vanja Ćalović obratila tuženoj sa zahtjevom br. 01-051/11-29187 kojim je tražila informacije o podacima koji su prikupljeni sa internet komunikacije tužilaca, na koji zahtjev je tužena odgovorila sa lažnim navodima da je u konkretnom slučaju postupala po zahtjevu državnog tužioca u Bijelom Polju, dodajući i lažne navode da je postupala po naredbi Osnovnog suda u Bijelom Polju, predlažući da se za tražene podatke obrati državnom tužiocu i sudu u Bijelom Polju. Postupajući po žalbi koju je tužilja Vanja Ćalović izjavila protiv ovog akta, Ministarstvo unutrašnjih poslova je naložilo Upravi policije da odmah, a najkasnije u roku od osam dana od prijema rješenja, postupi po zahtjevu za pristup informacijama. U rješenju Ministarstva unutrašnjih poslova se ukazuje da se sve tražene informacije nalaze u posjedu tužene, ali ona nije postupila po nalogu Ministarstva unutrašnjih poslova i još nije odlučila po zahtjevu za pristup informacijama, iako je tužilja Vanja Ćalović to dodatno zahtijevala sa dvije urgencije. Smatraju da je očigledno da je Uprava policije neovlašćeno prikupljala podatke o tužiocima i da to čini u tajnosti, odnosno da ne dozvoljava nikakvu vrstu "djelotvorne kontrole", na koju po vladavini zakona građani imaju pravo, te da iz predloženih dokaza nesporno proizilazi da je tužena neovlašćeno i samoinicijativno prikupljala podatke o internet komunikaciji sa adresi NVO MANS i na taj način je nezakonito došla do saznanja na koga je registrovano korisničko ime NVO MANS, kao i do podatka da je sa te adrese objavljen snimak svadbe Safeta Kalića na internetu, na koji način je povrijedila pravo na privatnost tužilaca koji su zaposleni u NVO MANS i koji značajan dio svoje privatne i poslovne komunikacije ostvaruju preko internet konekcije te organizacije. Takođe smatraju da je tužena poslije neovlašćenog prikupljanja podataka na štetu tužilaca nezakonito uputila Vanji Ćalović poziv radi prikupljanja obavještenja protivno odredbi člana 231. tada važećeg ZKP-a pri čemu su njeni službenici pokušali da od iste " prikupe obavještenja " zastrašivanjem, odnosno prinudno, jer su je takođe nezakonito i neistinito upozorili da je davanje lažne izjave krivično djelo, na koji način je pokušala da od Vanje Ćalović prinudno dobije obavještenja kršeći prava koja ona ima kao građanin. Uzakali su na odredbe čl.40,čl.42,čl.43,čl.28 st.2 i čl.24 st.1 Ustava Crne Gore iz kojih proizilazi da svako ima pravo na poštovanje privatnog života, da je nepovrediva tajnost telefonskih razgovora i drugih sredstava opštenja i da se od načela nepovredivosti može odstupiti samo na osnovu odluke suda, ako je to neophodno za vođenje krivičnog postupka ili iz razloga bezbjednosti Crne Gore, da svako ima pravo da bude upoznat sa podacima koji su prikupljeni o njegovoj ličnosti i pravo na sudsku zaštitu u slučaju zloupotrebe, da se jemči nepovredivost privatnosti i da se zajemčena liudska prava i slobode mogu ograničiti samo zakonom u obimu koji dopušta Ustav. Takođe je ukazao na odredbu čl.8 Evropske Konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda iz kojeg proizilazi obaveza za javnu vlast da se ne miješa u privatni život i prepisku, osim ako je takvo miješanje predviđeno zakonom i ako je to neophodna mjera u demokratskom društvu u interesu nacionalne sigurnosti, javne sigurnosti, ekonomski dobrobiti zemlje, sprječavanja nereda ili sprječavanja zločina, zaštite zdravlja i morala ili zaštite prava i sloboda drugih. Dakle, suprotno citiranim odredbama Ustava Crne Gore i Evropske Konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, tužena je neovlašćeno i samoinicijativno kršila pravo na privatnost tužilaca prikupljajući podatke o internet komunikaciji sa adresi NVO MANS, iako citirane odredbe Ustava i Konvencije imperativno propisuju da se to može propisati isključivo zakonom i na osnovu odluke suda, a miješanje tužene u pravo na privatnost tužilaca ne ispunjava ni jedan od uslova čije je ispunjenje neophodno da bi se prava tužilaca mogla ograničiti jer se shodno stavu 2. člana 8. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, javna vlast može miješati u pravo na privatnost samo u slučaju kumulativne ispunjenosti sljedećih uslova: da je to miješanje propisano zakonom i ako je to neophodna mjera u demokratskom

društvu u interesu nacionalne sigurnosti, javne sigurnosti, ekonomске dobrobiti zemlje, sprječavanja nereda ili sprječavanja zločina, zaštite zdravlja i morala ili zaštite prava i sloboda drugih.U prilog navedenog, ukazao je i na praksi Evropskog suda za ljudska prava.Stoga,smatraju da po standardima utvrđenih praksom Evropskog suda za ljudska prava, internet komunikacija tužilaca sa internet adresu NVO MANS nesporno je sredstvo za uspostavljanje i razvijanje odnosa sa drugim ljudima i uopšte sa spoljnim svijetom, pa prikupljanje podataka o toj komunikaciji predstavlja miješanje u pravo na privatnost,da činjenica da tužena ima podatke o sadržaju komunikacije sa internet adresu NVO MANS, odnosno da je zapisnički konstatovala da je dana 28.05.2010. godine u 03:32 časova sa adresu NVO MANS objavljen snimak svadbe Safeta Kalića na sajtu Youtube potvrđuje da se tužena miješala u pravo na privatnost tužilaca i da je do podatka o vremenu određene komunikacije sa internet adresu NVO MANS tužena došla kršenjem prava na privatnost tužilaca, što ukazuje i na razumnu vjerovatnoću da je sva komunikacija tužilaca pod nadzorom prvočarne što sve upućuje na zaključak da je tužena samoinicijativno došla do podataka o internet komunikaciji tužilaca, odnosno samoinicijativno se miješala u pravo na privatnost tužilaca, bez naloga državnog tužioca ili suda.I pored izričitih zahtjeva tužilaca, tužena nije saopštila o kom krivičnom djelu se radi i koje krivično djelo istražuje, čime se takođe potvrđuje da je miješanje u pravo na privatnost tužilaca rezultat samovolje i da nije imalo legitiman cilj, odnosno da miješanje u pravo na privatnost tužilaca nije mjera neophodna u demokratskom društvu, pri čemu tužena očigledno odbija da saopšti podatke do kojih je došla kršenjem prava na privatnost tužilaca, imajući u vidu činjenice da je to bila dužna uraditi i po nalogu iz rješenja Ministarstva unutrašnjih poslova.Smatraju da ih je tužena iznošenjem u javnosti očigledno lažnih podatke da je mjere prema tužiocima, posebno prema tužilji Vanji Čalović, preduzimala po zahtjevu državnog tužioca i po naredbi suda, predstavila kao lica osumnjičena za izvršenje krivičnih djela organizovanog kriminala ili bar kao lica koja su povezana sa organizovanim kriminalom, jer se mjere koje su primjenjivane od strane tužene mogu primjenjivati jedino prema takvim licima na koji način su tužiocima grubo povrijeđeni čast i ugled jer oni nemaju nikakve kontakte i veze sa organizovanim kriminalom kao ni sa bilo kojim licem sa snimka svadbe Safeta Kalića, posebno ne sa licima koja se dovode u vezu sa organizovanim kriminalom, bez obzira da li su službenici bezbjednosnih službi ili ne.

U podnesku od 13.11.2012. godine naveli su da su se,a s obzirom na to da se tužena u prilogu uz podnesak od 28.05.2012. godine pozvala na naredbu istražnog sudije Osnovnog suda u Bijelom Polju Kri.br.199/11 od 15.05.2011. godine,obratili predsjedniku Osnovnog suda u Bijelom Polju zahtjevom za dostavljanje te naredbe i zahtjevom da ih sud obavijesti o materijalu koji je prikupljen o zaposlenima NVO MANS po toj naredbi, kao i o vremenu kada bi mogli izvršiti uvid u taj materijal, a sve u skladu sa odredbama ZKP-a.Odgovarajući na njihov zahtjev, predsjednik Osnovnog suda u Bijelom Polju je potvrdio da je prema zaposlenim u MANS-u bila primjenjena mjera tajnog nadzora, jer je punomoćnika tužilaca je obavijestio da će moći da izvrši uvid u materijal koji je prikupljen o MANS-u na osnovu ove naredbe, ali tek kada mu spisi budu dostavljeni od Vrhovnog državnog tužilaštva sa kog razloga su se i obratili Vrhovnoj državnoj tužiteljki Ranki Čarapić sa zahtjevom da ih obavijesti o vremenu kada bi mogli ostvariti pravo uvida u materijal, što im je odobreno od strane suda,a na ovaj zahtjev Vrhovno državno tužilaštvo nije odgovaralo.Istakli su da je tužena dana 12.07.2012. godine pozvala tužioca Dejana Milovca radi prikupljanja obavještenja zbog čega se njihov punomoćnik obratio Savjetu za građansku kontrolu rada policije koji je ocijenio da je policija prekoračila zakonska ovlašćenja prilikom pozivanja Dejana Milovca dana 12.07.2012. godine i prilikom prikupljanja obavještenja 16.07.2012. godine.Savjet je ovom prilikom utvrdio da su navodi policije tim povodom nelogični, neutemeljeni i nepotkrijepljeni materijalnim dokazima te da je poziv koji je policija uručila Milovcu nejasan, zbumujući i neadekvatan za svrhu za koju su ga pozivali, da je upozorenje policije u slučaju neodazivanja takođe nejasno i da se ne može znati šta je Milovac mogao očekivati od policije ako se ne odazove pozivu, te da u pozivu nije naznačeno na okolnosti kog događaja ga pozivaju, što ostavlja mogućnost zloupotrebe policije i ponovnog pozivanja neodređen broj puta.Takođe je Savjet utvrdio da je zapisnik o obavještenju prikupljenom od Dejana Milovca sačinjen na osnovu Zakonika o krivičnom postupku i da je pročitan Milovcu u smislu odredbi istog Zakonika, što je kontradiktorno navodima policije da Milovca nijesu pozivali radi krivične odgovornosti i napomenuo da je, ne tako davno - krajem prošle godine, utvrdio da je policija kršila

zakon i prema tužilji Vanji Čalović, pa je policiji ponovo dao preporuku da prilikom primjene policijskih ovlašćenja dosljedno primjenjuje odredbe Zakonika o krivičnom postupku. Sa navedenog smatraju da tužena u kontinuitetu krši prava tužilaca i da nezakonito prema njima primjenjuje represiju.

U završnom izlaganju je predložio da sud usvoji tužbeni zahtjev na način preciziran petitumom tužbe.

Troškove postupka je tražio za sastav tužbe, podnesaka, pristupa na ročistima po AT, uz uvećanje shodno tarifnom br. 11, takse na tužbu i odluku suda.

Zastupnik tužene je u odgovoru na tužbu, podnesku i riječi na raspravi istakao nedostatak aktivne legitimacije osim u odnosu tužilje Vanje Čalović, jer se iz referata tužbe ne može utvrditi kako i na koji način su istima povrijeđena prava ličnosti. Predložila je da sud odbije tužbeni zahtjev kao neosnovan kako u pogledu osnova tako i visine tužbenog zahtjeva s obzirom na to da su državni organi postupali shodno zakonskim ovlašćenjima u skladu sa pozitivnim propisima.

U završnom izlaganju je predložio da se tužbeni zahtjev odbije kao neosnovan.

Troškove postupka nije tražio.

Sud je u dokaznom postupku izvršio uvid u ugovor o radu br. 14824/08 od 02.08.2011. godine, ugovor o radu br. 1149/08 od 31.08.2010. godine, ugovore o radu za tužioce Đuričković Vanju, Bajčeta Veselina, Krivokapić Dušana, Bulatović Jovanu, Mašković Aleksandru, Medojević Slavicu, Nicović Anđelu, Lagator Nikoletu, Drinčić Sanju, Ostojić Dimitriju, Bakić Ivanu, Subotić Marijanu, Aleksić Maju, Ivanović Filipu, Ćupić Pavlu, Terzić Radovanu, Janković Vuku, Maraš Marijanu, Seferović Natašu, Milovac Dejana, Mrdović Marijanu, Čalović Vanju, poziv građaninu UP PJ Vuka, Seferović Natašu, Milovac Dejana, Mrdović Marijanu, Čalović Vanju, poziv građaninu UP PJ Podgorica od 30.06.2011. godine, zapisnik o obavlještanju prikupljenog od građana od 01.07.2011. godine, izvod sa sajta dnevnih novina "Vijesti", ocjenu i preporuku Savjeta za građansku kontrolu rada policije br. 58/6-11 od 08.12.2011. godine, zahtjev za prikupljanje potrebnih obavlještanja ODT-a Bijelo Polje Ktr. br. 56/2010 od 06.08.2010. godine, dopis Uprave policije br. 051/11-29817 od 02.08.2001. godine, dopis MUP-a br. 051/11-29187/3 od 31.08.2011. godine, rješenje MUP-a br. 051/11-29187/2 od 31.08.2011. godine, zahtjev za pristup informacijama br. 11/37955-37966 od 27.05.2011. godine, urgenciju br. 11/37955-37966 od 13.10.2011. godine, urgenciju br. 11/37955-37966 od 04.11.2011. godine, dopis Uprave policije br. 11-240/12-28211/2 od 10.02.2012. godine, dopis Uprave policije PJ Podgorica br. 4349 od 29.06.2011. godine, dopis Uprave policije PJ Bljelo Plje br. 240/12-4847 od 15.05.2012. godine, zapisnik o obavlještenju prikupljenom od građanina od 16.07.2012. godine, dopis Savjeta za građansku kontrolu rada policije br. 36/5-12 od 26.10.2012. godine, ocjenu Savjeta za građansku kontrolu rada policije br. 36/3-12 od 26.10.2012. godine, rješenje Vrhovnog državnog tuižilaštva Ktr. br. 377/12 od 22.06.2012. godine, dopis Osnovnog suda u Bijelom Polju Su. br. 525/12 od 16.08.2012. godine, dopis punomoćnika tužilaca Vrhovnom državnom tuižilaštву od 21.09.2012. godine, tužbe predate Upravnom суду CG dana 18.04.2013. godine, urgenciju MUP-u od 05.04.2013. godine, žalbu MUP-u od 01.03.2013. godine i urgenciju MUP-u od 05.04.2013. godine, žalbu Ministarstva pravde od 01.03.2013. godine, dopis ODT-u od 28.06.2010. godine, zapisnik Uprave policije od 28.06.2010. godine, dopis Ministarstva pravde od 11.10.2013. godine, rješenje Ministarstva pravde br. 01-1966/13 od 11.10.2013. godine, dopis Ministarstva pravde Upravnem суду od 11.10.2013. godine i Vrhovnom državnom tuižilaštву od 11.10.2013. godine, presudu Upravnog suda U. br. 1079/13 od 25.06.2013. godine i U. br. 1078/13 od 06.09.2013. godine, spise ODT-a Podgorica Ktr. 663/10, reprodukovao snimak koji je bio predmet postupanja tuižilaštva iz Bijelog Polja saslušao tužioce Čalović Vanju, Mrdović Vanju, Bajčeta Veselina, Krivokapić Dušana, Bulatović Jovanu, Duričković Vanju, Bakić Ivanu, Subotić Marijanu, Aleksić Maju, Ivanović Filipu, Ćupić Pavlu, Terzić Radovanu, Janković Vuku, Drinčić Sanju, Jovanu, Pavlu, Ivanović Filipu, Aleksić Maju, Subotić Marijanu, Ćeranić Zorcu, Drinčić Sanju, Jovanu, Bulatović, Lagator Nikoletu, Nicović Anđelu, Bajčeta Veselina, Duričković Vanju, Bakić Ivanu, Medojević Slavicu, Ostojić Dimitriju, Krivokapić Dušana, Danilović Baja i Mašković Aleksandru u svojstvu parničnih stranaka, svjedočke Sinišu Stojkoviću i Madžgalj Ljubinku.

Sud je na ročištu održanom dana 12.06.2013. godine opozvao rješenje kojim je određeno saslušanje tužilje Radunović Mile u svojstvu parnične stranke.

Cijeneći navode stranka i provedene dokaze, u smislu odredbe čl.9. Zakona o parničnom postupku, sud je odlučio kao u izreci presude.

Među strankama nije sporno, a potvrđuje se uvidom u priložene Ugovore o radu, da su tužioci u toku 2010.i 2011.godine bili zaposleni u Nevladinoj organizaciji Mreža za afirmaciju nevladinog sektora.

Uvidom u spise predmeta Odnovnog državnog tužilaštva Podgorica Ktr.br.663/10, kojima su pripojeni spisi Osnovnog državnog tužilaštva Bijelo Polje Ktr 56/10 i Kri 199/11 utvrđuje se da je tužilac Veselin Bajčeta, kako to proizilazi Iz Zapisnika Uprave policije PJ Podgorica Ispostava kriminalističke policije br 17-13/14 od 25.06.2010.godine , o obavještenju prikupljenom od građana na poziv tužene, a u vezi zahtjeva Osnovnog državnog tužioca,povodom postavljanja videozapisa pod nazivom „ Svatba Safeta Kalića“ na sajtu www.youtube.com, odgovarajući na pitanje ovlašćenog službenika, dao obavještenje da pretpostavlja da je sporni snikam postavio neki savjesni građanin, imajući u vidu sadržinu istog, željeći najvjeroatnije, da upozori policiju i Agenciju za nacionalnu bezbjednost o mogućoj umješanosti visokih funkcionera državne bezbjednosti sa licima koja su označena kao bezbjednosno interesantna, ali i licima koja imaju dosijee u regionalnim policijama i umiješana su u izvršenje teških krivičnih djela, ali i da njega, konkretno, niko nije kontaktirao u vezi postavljanja istog snimka, niti on ima kakva saznanja o tome.

Iz poziva građaninu Uprave policije PJ Podgorica od 30.06.2011. godine koji je naslovlijen na tužilju Vanju Čalović utvrđuje se da u istom nije navđeno krivično djelo zbog kog je pozvana radi prikupljanja obavještenja, već je u prostoru koji je tome namijenjen označeno " po zahtjevu ODT-a u Bijelo Polje, a na okolnosti video zapisa "Svatba Safeta Kalića na sajtu youtube dok se iz Zapisnika o obavještenju prikupljenom od građanina od 01.07.2011. godine sačinjenog od strane tužene, utvrđuje da je tužilja I reda izjavila da se sjedište NVO MANS u prethodne dvije – tri, možda i četiri godine nalazi na adresi Podgorica, Ul.Dalmatinska br 188, u kući koja je vlasništvo Dragana Radovića iz Podgorice, da se ne sjeća kada je otvorila korisnički nalog na Internet servisu provajdera T-com, ali da u tom pravcu ima zaključen Ugovor sa istim, da zaposleni u MANS-u imaju 35-40 kompjutera, ali da sumnja da postoje i određeni računari DB-a, umreženi na njihovu mrežu, da dosta saradnika i ljudi koji dođu u njihove prostorije koriste internet preko lap topova i telefona, da se kompjuteri nalaze u kancelarijama, da su neki od njih zaštićeni šiframa,a neki ne, da je u saznanju ko je postavio sporni snimak na www.youtube.com ali da ne želi da saopšti identitet lica, osim u slučaju da tužena želi da preduzme radnje povodom sadržine istog. Istovremeno je prigovorila na zakonitost postupka uzimanja izjave, posebno u dijelu poziva u kome nije nje naznačeno zbog kog krivičnog djela se poziva, a što je bila obaveza policije u smislu čl.231.st.1. ZKP-a.

Uvidom u iste spise dalje je utvrđeno je da je ODT Bijelo Polje dana 15.07.2010. godine dostavio Istražnom sudiji Osnovnog suda u Bijelom Polju spise Uprave policije PJ Podgorica br.17-11-241/10-2093/1 sa predlogom da u cilju utvrđivanja postojanja elemenata krivičnog djela lažno prijavljivanje iz čl.388 st.1 KZ i učinioca istog preduzme određene istražne radnje navedene u zahtjevu, nakon čega su spisi vraćeni ODT-u Bijelo Polje dana 05.11.2010. godine.

Iz zahtjeva Osnovnog državnog tužilaštva Bijelo Polje Ktr 56/2010 od 06.08.2010.godine, koji je sudu dostavljen uz izjašnjenja Sektora za ljudske resurse, pravna pitanja, telekomunikacione i informacione sisteme – Odsjek za pravna pitanja Uprave policije PJ Podgorica br 11-240/12-2824/2 od 10.02.2012.godine, a ne nalazi se u spisima Osnovnog državnog tužilaštva u Bijelom Polju, utvrđuje se da je isto tužilaštvo zahtjevalo prikupljanje potrebnih obavještenja od Uprave policije PJ Bijelo Polje, između ostalog, u pogledu vlasništva sajta na kome je postavljen video zapis pod nazivom „ Svatba Safeta Kalića“, odnosno da li je isti dostupan, kada je predmetni

snimak postavljen i da li je to javno objavljeno , ko je dežurni operater u kom pravcu istog saslušati na okolnosti postavljanja snimka na sajtu.

Iz akta Crnogorskog Telekom-a AD Podgorica br 04-25184 od 29.06.2010.godine, koji je priložen spisima Ktr 663/10 utvrđuje se da je Uprava policije PJ Podgorica obaviještena od istog da nije u mogućnosti da postupi po dopisu br 17-11-241/10-214/1 od 28.06.2010.godine, koji dopis nije priložen суду niti se isti nalazi u predmetnim spisima, za dostavu traženih podataka, obzirom web sajt www.youtube.com se ne nalazi u administrativnom domenu Crnogorskog Telekom-a, pa samim tim ne postoji mogućnost identifikacije korisnika predmetnog web sajta. U to pravcu Upravi policije je sugerisano direktno obraćanje Kompaniji koja je administrator datog web sajta, radi pribavljanja podataka za identifikaciju lica koje je postavilo sporni video zapis, naročito IP adrese korisnika prilikom otvaranja naloga, IP adresu korisnikaprilikom postavljanja spornog video zapisu, nakon čega bi crnogorski provajder mogao da odgovori na traženi zahtjev.

Nadalje se utvrđuje da je Uprava policije – Sektor kriminalističke policije dana 24.06.2011.godine, dakle gotovo godinu dana nakon dostavljanja akta Crnogorskog Telekoma, izdao istom Potvrdu br 03/3 br 240/11-25327 o privremeno oduzetim predmetima, precizirajući da se radi o dokazu o identifikaciji IP adrese u vidu dopisa od strane Telekoma br 07-24681 od 24.06.2011.godine, koji dopis, takođe, nije priložen u spisima dostavljenim od strane Osnovnog državnog tužilaštva.

Dana 14.06.2011.godine, kako slijedi, Osnovno državno tužilaštvo Bijelo Polje podnosi predlog za preduzimanje istražne radnje od strane Osnovnog suda u Bijelom Polju Ktr 56/2010 u dijelu izdavanja naredbe za identifikaciju korisnika IP arese 95.155.10.207 za dan 28.05.2010.godine u 03,32 h, koja adresa je u domenu Telekoma CG, pozivajući se na zahtjev za pokretanje inicijative za preduzimanje predmetne istražne radnje od strane Uprave policije PJ Bijelo Polje , koji je dostavljen uz predlog, nakon čega je od strane Osnovnog suda u Bijelom Polju Kri br 199/2011 dana 15.06.2011.godine izdata naredba identifikacije korisnika navede IP adresu.

Uprava policije PJ Bijelo Polje svojim aktom 32-03 br 240/11-8307 od 26.07.2011.godine obavijetila je Osnovno državnom tužilaštvo u Bijelom Polju o prikupljenim obavještenjima po zahtjevu istog od 06.08.2010.godine, sa naznakom da je kao korisnik IP adrese 95.155.10.207 identifikovan ragan Radović iz Podgorice, Ul.Dalmatinska br 188, sa kojeg je postavljen videozapis pod nazivom „ Svadba Safeta Kalića“, pri čemu je naznačeno da ovu IP adresu, u vremenu kada je postavljen predmetni video zapis, koristila NVO MANS.

Iz ocjene i preporuke Savjeta za građansku kontrolu rada policije br.58/6-11 od 08.12.2011. godine sud je utvrdio da je ovaj organ ocjenjujući primjenu policijskih ovlašćenja,a na osnovu obezbijeđene dokumentacije i pisanih iskaza ocijenio da je u predmetnom slučaju došlo do povrede odredaba propisanih čl.231 tada važećeg ZKP jer građanki Vanji Čalović,ovdje tužilji nije bila predočena okolnost zbog kog krivičnog djela se saslušava.

Tužilja Čalović Vanja , saslušana u svojstvu parnične stranke, u svom iskazu je navela da su za postojanje snimka svadbe Safeta Kalića saznali iz medija, konkretno iz Monitora, te da su pratili sudski postupak protiv novinara Petra Komnenića vođen po tužbi Safeta Kalića. U tom postupku novinar Komnenić je rekao da postoji snimak te svadbe, ali mu nije bilo dozvoljeno da ga u sudu prikaže kao dokaz.Obzirom da su nevladina organizacija koja se bavi borbom protiv korupcije i organizovanog kriminala, bili su jako zainteresovani da vide da li je zaista tačno da se na snimku pokazuje da su zajedno ljudi koji su optuženi, da su šefovi organizovanih kriminalnih grupa u regionu, i to ne samo Safet Kalić i Darko Šarić, već i pripadnici Zemunskog i Surčinskog klana, dok je dio snimka vezan za Nasera Keljmendija, koji su svi lica koji su od strane naše i drugih država na potjemicama, zbog čega ih je interesovalo da li su ti ljudi sa vrhom naše obavještajne službe konkretno Zoranom Lazovićem.Kada su dobili taj snimak na njemu su vidjeli da je to tačno, pa su smatrali da javnost ima pravo da zna da sa šefovima podzemlja sjede šefovi obavještajne službe. Zbog navedenog su i objavili snimak na internetu, ali naravno nijesu objavili to pod svojim imenom, već pod anonimnim imenom, jer nijesu htjeli da postanu bilo čija meta.

Tim povodom je prvo pred Upravom policije saslušan Veselin Bajčeta, a službenici Uprave policije su pošli kod njega kući, uznemirili njegovu porodicu i na taj način su saznali za početak čitave ove priče. Nakon Bajčete, kakao je dalje navela tužilja, ona je u kancelariji dobila poziv, na kome nije stajalo zbog čega je pozivaju, osim što je bilo navedeno svadba Safeta Kalića. Poziv je shvatila ozbiljno i pošla je u policiju, jer je na istom stajalo da će je prinudno dovesti ukoliko se ne odozove, a u policiji su je dočekala tri inspektora koji su imali oznaku inspektora za krvne delikte. Prvo su je upozorili da je davanje lažne izjave krivično djelo, što je shvatila kao dodatni pritisak, nijesu joj rekli ni koje krivično djelo istražuju i zbog čega su je pozvali i tek tada su joj saopštili da oni znaju da je neko iz MANS-a to postavio na intenetu jer su pratili njihovu komunikaciju. Suština je u tome da oni imaju zajedničku mrežu i svaki od računara koristi tu istu mrežu, tako da kada se prati jedan računar prate se svi računari i kako poslovna tako i privatna komunikacija. Sva njihova komunikacija sa velikim brojem ljudi u zemlji i inostranstvu uključujući i diplome odvija se preko inteneta, a normalno je da ljudi imaju neku privatnu komunikaciju preko interneta. Pošto su shvatili da policija ima pristup njihovoj internetnoj komunikaciji, to je dodatno zakomplikovalo njihov radni proces, a kako se bave borbom protiv organizovanog kriminala bilo im je veoma bitno da ti podaci ne dođu do nekog od policajaca koji bi eventualno bio povezan sa organizovanim kriminalom. Tadašnji direktor Uprave policije je javno obavještavao da je to urađeno po nalogu državnog tužioca, čak njen saslušanje, čime je pokušao da ukalja njen ugled i ugled organizacije u kojoj radi, jer su predstavljeni kao lica prema kojima se preduzimaju određene mjere. Tim povodom je savjet za građansku kontrolu rada policije utvrdio da je bila pozvana i saslušana suprotno zakonu i dao preporuku policiji da to ne radi, ali je i nakon toga policija nastavila da vrši pritisak i na identičan način pozvala kolegu Milovcu i tom prilikom je savjet reagovao i utvrdio da se radio o kršenju prava. Pošto nijesu znali koje podatke policija prikuplja obratili su se direktoru Uprave i tom prilikom su obaviješteni da je policija postupila po nalogu tužioca, ali i suda, pa su zaključili u konsultaciji sa njihovim pravnim savjetnicima, da su pod još većim mjerama nadzora. Zbog navedenog obavještenja žalili su se MUP-u koji je donio rješenje i naložio Upravi policije da im dostavi navedene podatke, što do današnjeg dana nije učinjeno i ako su dva puta urgirali, pa su zaključili da policija ima neki razlog da krije neke podatke. Takođe su od Vrhovnog državnog tužioca tražili podatke dopisom od 21.09.2011. i 13.06.2012. godine, koje podatke nijesu dobili ni od VDT-a. Obratili su se predsjedniku suda u Bijelom Polju, koji ih je obavjestio da bi udovoljio njihovom zahtjevu ali da su spisi kod VDT-a, i da će im omogućiti uvid kad se spisi sa materijalom vrate iz VDT-a. Taj odgovor predsjednika suda kojim se potvrđuje njihovo pravo na uvid uz zahtjev su proslijedili VDT-u da im on omogući uvid u septembru mjesecu 2012. godine i do danas odgovor nijesu dobili. Ti navodi suda su potvrđili da su pod određenim mjerama, ali ne znaju da li se radi o privatnoj ili poslovnoj komunikaciji i da li te mjerne i dalje traju, kao i koji je obim tih mjera, ali nijesu mogli da nadju da sprječe kršenje njihovih prava od strane policije. Navedeno postupanje policije predstavlja vid pritiska na sve njih, jer preko te komunikacije se odvija i njihova privatna i poslovna komunikacija, ne samo nje lično, već i svih kolega u MANS-u i svih osoba koje ih posjete i koriste njihovu komunikaciju.

Tužilja Mrdović Marijana je u svom iskazu navela da su za sporni snimak saznali nakon suđenja novinaru Petru Komneniću i bili su zainteresovani da do istog dođu, obzirom na to da su organizacija koja se bavi borbot protiv korupcije i organizovanog kriminala i da su se na spomenu snimku pojavili službenici Državne bezbjednosti. Predmetni snimak je objavljen jer nesporno da je to bilo u javnom interesu, imajući u vidu da su građani putem tog video snimka mogli da se uvjere tj. da vide lica koja su iz kriminalnog miljea sa jedne strane i službenike DB-a, sa druge. Pojasnila je da je povodom ove situacije najprije uslijedio poziv Veselinu Bajčeti, nakon čega je saslušavana i Vanja Čalović da bi na kraju bio saslušan i Dejan Milovac, pri čemu nije bilo objašnjenja zašto se saslušavaju. Navela je da su saznali da je njihova internet komunikacija bila pod video nadzorom, da su na taj način ne samo oni već i drugi ljudi sa kojima imaju komunikaciju bili izloženi tom nadzoru, napominjući da se ne radi samo o službenoj komunikaciji već se koristila i za privatne potrebe, što smatra potpunim atakom na njenu privatnost. Pri tome su morali da vode računa i o drugim ljudima jer primaju veliki broj SOS poziva, a mnogi ti pozivi dostave se putem mejla. Zbog svega navedenog, za nju kao samohranog roditelja postavilo se pitanje da li neko može da dođe i napravi joj bilo kakav problem.

Tužilac Milovac Dejan je u svom iskazu naveo da je MANS bio zainteresovan da se sporni snimak objavi na internetu, imajući u vidu da je interes javnosti bio da sporni snimak bude objavljen, te da građani znaju zbog čega se visoki funkcioneri Agencije za nacionalnu bezbjednost CG nalaze u društvu i jednoj veoma prisnoj atmosferi sa više pripadnika Zemunskog, Surčinskog i drugih kriminalnih klanova u CG. Dalje je naveo da su nakon što je šira javnost Crne Gore, uključujući i policiju i tužilaštvo, bila putem snimka upoznata sa činjenicom da postoje bliske veze između Agencije za nacionalnu bezbjednost i pripadnika kriminalnog miljea, očekivali reakciju policije i tužilaštva u smjeru istrage na koji način je došlo do tih veza i kakve one posljedice proizvode. Umjesto toga, zajedničkom akcijom policije i tužilaštva MANS je u kontunitetu bio pod pristiskom ovih institucija da otkrije porijeklo snimka kao i način na koji je on dospio na internet, što je za posledicu imalo pozivanje na informativni razgovor Veselina Bajčete i Vanje Čalović, ali i saznanje da se na neodređeno vrijeme prati internet mejl komunikacija u njihovoj kancelariji. Istakao je da je praćenje internet i mejl komunikacije vršeno suprotno zakonu i MANS čak i danas, više godina nakon toga, od policije i tužilaštva ne može da dobije podatke o tome što je prikupljeno, koji je bio opseg tog nadzora, kada je sa tim započeto i da li je uopšte prekinuto. Pojasnio je da su se iz ovog razloga više puta obraćali tužilaštvu u Bijelom Polju koji je, po njihovom saznanju i započelo taj postupak, Vrhovnom državnom tužilaštvu i Upravi policije, ali sve ove nabrojene institucije i dalje koordinišu aktivnosti kako bi prikrile činjenicu da je internet komunikacija zaposlenih u MANS-u nadgledana suprotno zakonu. Ukazao je da cmogorska policija ima specifičan odnos prema njihovoj organizaciji, što je potvrđeno ne samo slučajem Bajčeta i Čalović i njihovim nezakonitim saslušanjem, već i akcijom koju je policija imala prilikom jednog od performansa, koje je MANS izveo u cilju ukazivanja na nezakonite odluke Ustavnog suda, povodom čega je i on lično pozvan u prostorije Uprave policije. Istakao je da kada se u javnosti označite kao neko prema kome se provode mjere tajnog nadzora, koje se po zakonu provode na licima koja se sumnjiče za teška krivična djela, to dovodi u pitanje javni i lični kredibilitet. Naveo je da MANS nikada nije saznao kada je započet nadzor nad njihovom komunikacijom i da nemaju sigurnu potvrdu da je taj nadzor prekinut, što na dnevnoj osnovi izaziva nesigurnost u komunikaciji među ljudima kako unutar kancelarije tako i u komunikaciji prema trećim licima kojih je veliki broj. Naveo je i to da u okviru MANSA vodi tim koji se bavi istraživanjima koja operišu povjerljivim informacijama dobijenim kako od trećih lica tako i kroz internet pretrage, pristupe registrima stranih zemalja i komunikaciji sa sličnim organizacijama, kao i sa ljudima iz regionala ili svijeta, pa je postojala i dalje postoji ozbiljna opasnost da neke od tih informacija budu kompromitovane. Situacija da su se Uprava policije i tužilaštvo bavili privatnošću Safeta Kalića, pripadnika nekoliko kriminalnih klanova iz Crne Gore i regionala kao i privatnošću visokih funkcionera Agencije za nacionalnu bezbjednost, na način što su ugrožavali privatnost zaposlenih u MANS-u i direkno uticali na nivo sigurnosti koji oni osjećaju, kod njega lično je dovela do osjećanja nelagodnosti i nesigurnosti kako u komunikaciji sa kolegama tako i sa trećim licima. Pored toga, imajući u vidu da je MANS spornim snimkom razotkrio veze između veoma opasnih ljudi postojala je dodatna zabrinutost za bezbjednost članova njegove porodice, ali zabrinutost i prilikom svakodnevnog kretanja.

Odgovarajući na pitanje punomoćnika da li ga je prilikom saslušanja policija obavijestila zašto ga saslušava naveo je da nije dobio nikakvo obrazloženje zbog čega Uprava policije želi njegovo prisustvo u njihovim prostorijama niti je to obrazloženje dobio od lica koja su mu uručila poziv kao ni od inspektora koji su ga gotovo sat vremena saslušavali u Upravi policije i da jedino što su naveli kao razlog je prikupljanje njegovih ličnih podataka.

Tužilja Seferović Nataša u svom iskazu je navela da se slaže sa onim što su naveli prethodno saslušani tužinci, napominjući da u prethodne tri godine policija nije štitila interes građana tj. zaposlene u MANS-u i u kontunitetu je postupala suprotno zakonu, što je između ostalog utvrdio Savjet za građansku kontrolu policije. Pojasnila je da je ono što joj je smetalo u čitavom periodu bila identifikacija zaposlenih u MANS-u sa ljudima iz kriminalnog miljea. Navela je da se u konkretnom slučaju ne radi se o duševnim bolovima tipa aksioznosti, psihoze i tako dalje, već se radi o brutalnom kršenju kako njene privatnosti tako i njenih kolega, ali i ljudi sa kojima su u kontaktu, stotine SOS prijava, čiji su se mejlovi pratili zajedno sa njihovim. Istakla je da ono što se dešavalо i što se dešava u kontinutetu predstavlja veliku nelagodu. Pojasnila je da svaki

zaposleni u MANS-u ima svoj računar i da su svi povezani na istoj internet konekciji, tako da provjerom računara, jednog zaposlenog provjeravaju se i računari svih zaposlenih, a imajući u vidu savremenu tehnologiju i činjenicu da su i mobilni telefoni prikačeni na internet konekciju to su i oni bili predmet provjere.

Tužilac Vuk Maraš je u svom iskazu naveo da je sporni snimak bitan iz razloga što isti ukazuje na vezu organizovanog kriminala sa strukturama policije i službi koje su zadužene za nacionalnu bezbjednost, a da je za MANS bitan zato što upravo oni rade posao policije i tužilaštva, iako su plaćeni novcem svakog poreskog obveznika ove države, uključujući sve zaposlene u državi i umjesto da kada se snimak objavio policija i tužilaštvo ispitaju u kakvoj su veze Safet Kalić, Darko Šarić, pripadnici Zemunskog i Surčinskog klana sa licima sa snimka, policija i tužilaštvo počinju brutalno da krše njegovu privatnost i privatnost njegovih kolega. Istakao je da kada su saznali da su pod mjerama tajnog nadzora tražili podatke koje su ove institucije prikupile o njima. Smatra da su ovakvim postupanjem crtali metu ne samo njemu nego i ljudima sa kojima sarađuje na svakodnevnoj osnovi - diplomatama, građanima, zvaničnicima Evropske unije, poslanicima u evropskom parlamentu, funkcionerima cmogrskih institucija, ali i članovima njegove porodice sa kojim održava komunikaciju koristeći računar na poslu. Imajući u vidu sve navedeno, smatra da kao građanin ima pravo da vjeruje da su te iste podatke koje su o njima prikupljali policija i tužilaštvo dostavljali nezakonito i Safetu Kaliću i akterima snimka i upravo je zbog toga i uslijedila ova tužba sudu, a opredijeljena visina tužbenog zahtjeva predstavlja samo simboliku u odnosu na ono što mu je povodom spornog događaja učinjeno, nadajući se da će ih navedeno spriječiti da isto naprave nekom drugom građaninu. Pojasnio je da je povodom svega doživio velike duševne bolove zbog toga što u ovoj zemlji, umjesto da lica sa snimka razmišljaju o tome da li će biti gonjeni do strane policije, on je razmišljao da li će lica sa snimka učiniti nažao nešto njegovoj porodici i da li će im policija ili tužilaštvo dati podatke i pomoći u tome jer je evidentno da su podaci nezakonito skupljani. Zbog svega navedenog umjesto da slobodno vrijeme provodi sa članovima svoje porodice i da razmišljam o nekim finijim stvarima, prinuđen je da se sagne ispod auta kako bi provjerio bezbjednost ili da razmišlja da li će članovi njegove porodice imati problema.

Tužilac Vuk Janković je u svom iskazu naveo da su svi zaposleni u MANS-u smatrali da je od velikog značaja da se sporni snimak sa svadbe Safeta Kalića javno objavi obzirom da je MANS nevladina organizacija koja se bavi borbom protiv korupcije i organizovanog kriminala. Pojasnio je da se na spornom snimku pojавljuju pripadnici organizovanog kriminala pripadnici Surčinskog i Zemunskog klana, bjegunac Darko Šarić, Keljmendi i tako dalje, ali i pripadnici državne bezbjednosti, pa su osnovano smatrali da postoji tkzv. sprega između pripadnika ovih grupacija i državnih službenika odnosno državnih predstavnika. Smatrali su da je od javnog interesa da ovaj snimak bude objavljen, ali i da su državni organi bili dužni ispitati zašto se predstavnici državnih organa uopšte nalaze na pomenutoj svadbi i održavaju prisnu komunikaciju sa navedenim licima. Istakao je da je da je poražavajuće to što su se Uprava policije i državno tužilaštvo bavili činjenicom koje je objavio sporni snimak, a ne samom sadržinom snimka. Pojasnio je da je MANS podnio zahtjeve Upravi policije i državnom tužilaštvu, a sve navedeno ga je dovelo u nelagodan položaj obzirom na specifičnost posla kojim se ova organizacija bavi i iz razloga što rad u istoj podrazumijeva izvjesnu hrabrost, posebno u društvu u kakvom živi. Naveo je da ne zna za podatak od kada su pod prismotrom i da li ona zapravo i dalje traje, ali svakako se nalazi u nelagodnom položaju jer ne zna u trenutku kada kuca neki mail ili se obraća građaninu, nekoj organizaciji i slično, da li se baš u tom trenutku vrši nadzor. Naglasio je da se radi i o njegovoj privatnoj komunikaciji i smatra da je Uprava policije na taj način gurbo kršila njegovu privatnost. Zbog sve navedenog, kod njega je prisutan nelagodnosti, crtanje meta, nelagodnosti u svakodnevnoj komunikaciji kako sa kolegama i trećim licima sa kojima poslovno sarađuje tako i komunikaciji sa licima iz njegovog privatnog života.

Tužilac Radovan Terzić je u svom iskazu iskazao slaganje sa navodima prethodno saslušanih tužilaca, navodeći da je nedopustivo da se policija ne bavi sadržinom snimka već činjenicom koje sporni snimak postavio na internet. Smatra da je policija ugrozila njihovu bezbjednost, imajući u vidu da su lica sa snimka saznala ko je snimak objavio, ali je ugrožena i bezbjednost trećih lica sa

kojima je u svakodnevnoj komunikaciji pošto je nesporno da se njegova internet komunikacija nadzire.Ukazao je da je više zabrinut za bezbjednost trećih lica, nego sa sopstvenu bezbjednost, obzirom da je sam izabrao posao pa sam samim tim i svjestan rizika koji on nosi, a treća lica nijesu dužna da brinu da li će imati bilo kakve posljedice nakon komunikacije sa njim. Kako se bavi pravnim pitanjima u Mansu upoznat je sa činjenicom da policija osim što je prekršila njihovu privatnost prekršila je i njihovo pravo na pristup informacijama, kao jednom od osnovnih ljudskih prava, jer nije htjela da im da podatke od kada, da li se i dalje nadzire njihova internet komunikacija i šta su sve prikupili.

Tužilac Ćupić Pavle je u svom iskazu naveo da se zaposlio u MANS-u i da je na sebe preuzeo sve rizike svog posla, tako da je spreman da trpi sve eventualne posljedice, ali to nijesu dužni članovi njegove porodice i sva lica iz njegovog privatnog života.Istakao je da je tužena navedenim postupanjem ugrozila njegovo pravo na privatnost, imajući u vidu da su provjerom internet komunikacije imali u fokusu ne samo njegovu poslovnu komunikaciju, nego i komunikaciju iz privatnog života. Istakao je da posao kojim se bavi njegov izbor i da ga nije strah eventualnih posljedica, ali da brine za sve ostale ljude sa kojima je u redovnoj poslovnoj i privatnoj komunikaciji.

Tužilac Ivanović Filip je u svom iskazu naveo da su, obzirom na sadržinu spornog snimka i na činjenicu da se na snimku mogu vidjeti ljudi iz državne bezbjednosti koji bi trebali da štite građane Crne Gore,smatrali da je neophodnim da snimak ugleda svjetlo javnosti. Dalje je naveo da, pošto se u MANS-u bavi stvarima koje su vezane za kontakte sa javnošću tj. građanima i SOS linijom, smatra da ovakva nezakonita procedura Uprave policije najviše dovodi u opasnost njih i podatke koje im oni daju, a za koje garantuju da će biti povjerljivi, što direktno utiče na njegov posao i na profesiju kojom se bavi. Istakao je da i on komunikaciju na poslu koristi u privatne svrhe, tako da smatra da nezakonita procedura veoma utiče na njegovu privatnost i da se najviše boji za sigurnost članova porodice i prijatelja jer ne bi volio da bilo ko od njih bude gledan u svjetlu kriminalnog miljea.Naveo je i to da je dugo godina u MANS-u,da zna što taj posao sa sobom nosi, da je vjerovatno spreman i na rizik koji taj posao sa sobom nosi,ali smatra da rizik ne bi trebao da postoji, posebno ne od strane policije.Naglasio je da je najviše zabrinut za ljude koji im se direktno obraćaju i čije bi podatke trebalo da štite i da nije siguran da je to moguće, obzirom da od Uprave policije do dana današnjeg nijesu dobili informaciju od kada je počeo nadzor nad zaposlenima u ovoj nevladinoj organizaciji.

Tužilja Aleksić Maja je u svom iskazu navela da ne zna koliko je puta zadnjih godinu dana dolazila u kontakt sa ljudima koji su htjeli da prijave problem, pozivajući se na anonimnost koju im garantuju, da im je govorila da mogu da im saopšte problem i da će ostati anonimni, iako je znala da je na sebe preuzela teret da će se ti ljudi osjetiti iznevjerjenim ako bilo ko drugi dođe do tih informacija. Istakla je da određeni ljudi iz njenog privatnog života nijesu htjeli sa njom nikakvu internet komunikaciju dok je na poslu. Osjećala je da je u pitanju velika nepravda, uzimajući u obzir i privatnu i poslovnu stranu jer je došla u sukob sa ljudima zbog nečega zbog čega nije kriva i zbog čega trpe neki lični odnosi, bez ikakvog razloga i obrazloženja.

Izjašnjavajući na pitanja svog punomoćnika da li su se osim perioda od prethodnih godinu dana, iste stvari dešavale i ranije odgovorila je potvrđno.

Tužilja Subotić Marijana je navela da su s obzirom na to, da je policija protivno zakonu pozivala njene kolege na informativni razgovor, smatrali da su pod nadzorom policije tako da je samim tim bila ugrožena i privatnost svih ostalih.Istakla je da internet komunikaciju više ne mogu da održavaju jer nije slobodna, a kamoli sa trećim licima što se tiče službe. Kada je u pitanju privatni život smatra da je alarmantno to što je bila targetirana gdje god se pojavi, ali i njena porodica, okruženje, ljudi sa kojima se druži, koji ne bi trebalo da trpe te posljedice.Istakla je da ne zna koliko nadzor nad njima traje i da li još uvijek traje, zbog čega se ne mogu prijatno osjećati te da osjećaju nelagodnost.

Tužilja Zorica Ćeranić je navela da je u konkretnom slučaju za nju bilo zabrinjavajuće u pogledu rada državnih organa koji su se trudili da pronadju ko je objavio snimak i da to objelodane, a nijesu se bavili samim osobama na tom snimku. Smatra da su objavljinjem informacije da su oni objavili sporni snimak, pokušali da opstruiraju njihov rad i da ih zaplaše, kako više ne bi postupali u tom smjeru. Pojasnila je da iako rade u slučajevima koji uključuju neka imena iz kriminalnog miljea, NVO MANS radi i na tome da zaštiti sebe kao organizaciju i ljudi koje rade u njemu, zbog čega je predmetni snimak i objavljen anonimno, a kako bi bio dostupan državnom organima da postupaju po njemu. Međutim, državni organi su uradili suprotno tj. objavili su ko je objavio snimak i tako faktički nacrtali ljudi u MANS-u kao mete. Istakla je da objavljinje informacije ko je objavio sporni snimak znači da su pratili njihovu poslovnu i privatnu komunikaciju. U vezi prednjeg iskazala je zabrinutost jer je ovo više efekta imalo na njenu porodicu i prijatelje, koji su bili zabrinuti za njenu sigurnost i koji su joj predlagali da više ne radi u ovoj nevladinoj organizaciji, na koji način su stvorili atmosferu da je njena porodica zabrinuta za njenu bezbjednost, iz kog razloga smatra da je to jedna vrsta pritiska prema njoj i to indirektno, preko porodice. S druge strane, navela je da na poslu ima komunikaciju ne samo sa poslovnim partnerima već i sa porodicom i prijateljima, da su oni u velikom broju korespondencija i razgovora iznijeli činjenice koje se tiču njihovog privatnog, poslovnog života i njihovih životnih problema i situacija. Obzirom da se na navedeni nacin prati njena komunikacija, da informacije mogu doći do bilo koje osobe koja je sanjom u korespondenciji, istakla je da se osjeća zabrinuto zbog ljudi oko sebe i za ljudi koji su poslovni partneri, jer neke korespondencije su poslovne i povjerljive. Takođe je zabrinuta jer državne institucije ne rade svoj posao, vec direktno i indirektno vrše pritisak na ljudi koji pokušavaju da se bore protiv organizovanog kriminala i korupcija.

Tužilja Drinčić Sanja je u svom iskazu navela da je ona, kao i ostali zaposleni u MANS-u smatrala da je u javnom interesu objelodavljinje spornog snimka, vodeći se logikom da će nadležne institucije da se bave samom sadržinom snimka, a ne time ko je snimak postavio. Međutim, desilo se suprotno i od dana postavljanja predmetnog snimka, pa do **danas** nadležne institucije prisluškuju zaposlene u MANS-u, a na njihove molbe i zahtjeve da dostave sve to što su prikupili, još uvijek nijesu odgovorili, tako da oni osnovano sumnjuju da se to prisluškivanje nastavlja i dalje. Istakla je da, osim toga što se ona kao zaposlena u MANS-u smatra ugrozenom i nezaštićenom, tako se i osjećaju i članovi njene porodice kao i prijatelji sa kojima svakodnevno komunicira bilo preko skyp-a ili e-mail-a ili drugih internet mreža, a sa računara Mansa koji se prate od strane policije.

Tužilja Jovana Bulatović u svom iskazu datom u svojstvu parnične stranke je izrazila zabrinutost zbog toga što se nadležene institucije ne bave svojim poslom i ne preispituju samu sadržinu snimka, već se bave time ko je isti objavio. Smatra da je objavljinje snimka od javnog interesa, obzirom da su na istom prikazani visoki državni zvaničnici sa pripadnicima Zemunskog i ostalih klanova, pa je samim tim veoma važno ispitati odnose između aktera snimka. Istakla je da ona lično ne osjeća strah ni zabrinutost zbog toga što pripada nevladinoj organizaciji koja je objavila sporni snimak, budući da je sama izabrala da će se baviti ovim poslom. Međutim, ne želi da bilo ko, a prije svega Uprava policije koja bi trebalo da štiti građane, uzgrožava bezbjednost njenih prijatelja i porodice sa kojima svakodnevno komunicira putem internet mreže, sa kompjutera koji koristi i u poslovne svrhe, koji su u stalnom strahu da će joj se zbog posla kojim se bavi nešto loše dogoditi upravo iz razloga što nadležne institucije crtaju mete na zaposlene u MANS-u.

Tužilja Nikoleta Lagator je navela da je konkretna situacija u kojoj se nalaze dokaz koji opravdava samo funkcionisanje MANS-a kao nevladine organizacije, a to je borba za društvo i socijalne pravde i zaštita od strane države. Smatra da ova situacija dokazuje upravo suprotno, samim tim što se država bavila samo time ko je postavio sporni snimak. Takođe smatra da nikoga, pa ni nju, samo saznanje ko je postavio sporni snimak nije pokolebalo da posustanu ili odustanu od cilja, a to je borba za pravednu državu. Istakla je da je svo vrijeme osjećala nelagodu u smislu da je ograničena u pogledu profesionalnog djela time što nije mogla razmjenjivati informacije sa kolegama

putem interneta, koji najčešće koriste jer je naefikasniji, a sa druge strane se osjecala ograničeno i što se tiče njenog privatnog života i privatnog života ljudi sa kojim je u stalnom kontaktu.I dalje se osjeca skroz ogoljeno i dalje postoji furstracija jer mora ići lično do kolega da bi saopstila informaciju.

Tužilja Nicovic Andjela je navela da je objavljivanje snimka od velikog javnog interesa, a da je za nju poražavajuće to što je policija privodila kolege iz MANS-a prikupljajući informacije ko je postavio dati snimak, a neispitujući, u bilo kom momentu razoge zbog kojih su pripadnici državnog vrha bili na svadbi Safeta Kalića. Smatra da ovakvo ponašanje policije predstavlja svojevrstan vid represije koju policija primjenjuje, kako prema zaposlenima u MANS-u tako i prema svim ostalim gradjanima koji prijavljuju slučajevе korupcije i drugih krivičnih djela. Poražavajući je i podatak da su se državne institucije oglušile o sve zahtjeve podnijete od strane zaposlenih u MANS-u da se dostave sve informacije prikupljene vršenjem nadzora nad njihovom internet komunikacijom. Istakla je da policija prisluskujući njihovu privatnu i profesionalnu prepisku krši svoja ovlašćenja i zadire u njenu privatnost i privatnost ostalih zaposlenih.Mišljenja je da je objavivši da je sporni snimak postavljen sa internet adrese ove NVO policija izložila neposrednoj opasnosti sve zaposlene u istoj i ugrozila bezbjednost kako njih tako i članova njihovih porodica. Vršenjem nadzora nad internet komunikacijama Uprava policije krši i zadire u privatnost svih onih osoba sa kojima su u svakodnevnoj komunikaciji, kako poslovno tako i privatno. U pogledu njenog ličnog osjećaja, istakla je da je osjećala tenziju i pritisak u momentu saznanja daje njena privatna i poslovna komunikacija pod nadzorom Uprave policije i da samim tim može dosjeti do nekih drugih lica, pa možda i do pripadnika ovih grupa, zbog čega uslovi rada nijesu bili ni malo jednostavni.Nema osjecaj straha, samo osjećaj nelagode, naravno ujedno i ograničenje slobode komunikacije kako sa kolegama tako i sa svojim prijateljima.

Tužilja Nicovic Andjela je navela da da je objavlјivanje snimka od velikog javnog interesa, a da je za nju poražavajuće to što je policija privodila kolege iz MANS-a prikupljajući informacije ko je postavio dati snimak, a neispitujući razoge zbog kojih su pripadnici državnog vrha bili na svadbi Safeta Kalića. Smatra da ovakvo ponašanje policije predstavlja svojevrstan vid represije, koju policija primjenjuje kako prema zaposlenima u MANS-u tako i prema svim ostalim gradjanima koji prijavljuju slučajevе korupcije i drugih krivičnih djela. Porazavajući je i podatak da su se državne institucije oglušile o sve zahtjeve podnijete od strane zaposlenih u ovoj NVO, da se dostave sve informacije prikupljene vršenjem nadzora nad njihovom internet komunikacijom. Istakla je da policija prisluskujući njihovu privatnu i profesionalnu prepisku krši svoja ovlašćenja i zadire u njenu privatnost i privatnost drugih zaposlenih .Mišljenja je da je objavivši da je sporni snimak postavljen sa internet adrese MANS-a, policija izložila neposrednoj opasnosti sve zaposlene i ugrozila bezbjednost kako njih tako i članova njihovih porodica. Vršenjem nadzora nad internet komunikacijama Uprava policije krši i zadire u privatnost svih onih osoba sa kojima su u svakodnevnoj komunikaciji, kako poslovno tako i privatno. U pogledu njenog ličnog osjećaja, istakla je da je osjećala tenziju i pritisak u momentu saznanja daje njena privatna i poslovna komunikacija pod nadzorom Uprave policije i da samim tim rnože dosjeti do nekih drugih lica pa rnožda i do pripadnika ovih grupa, zbog čega uslovi rada nijesu bili ni malo jednostavni.Nema osjecaj straha, samo osjećaj nelagode, naravno ujedno i ograničenje slobode komunikacije kako sa kolegama tako i sa svojim prijateljima.

Tužilac Veselin Bajčeta je u svom iskazu naveo da smatra da je objavlјivanje snimka svadbe Safeta Kalica bilo nužno i u interesu javnosti, obzirom da ukazuje na veze organizovanih kriminalnih grupa i pojedinaca iz Agencije za nacionalnu bezbjednost. Umjesto da nakon pritiska MANS - a tužilaštvo i policija rade svoj posao i istraže ovaj slučaj, istakao je da su zaposleni nezakonito privođeni i saslušavani, da je prisluskivana njihova komunikacija, kako unutar kancelarije, tako i van, prema diplomatama i građanima. Ukazuje da je tužena, na ovaj način, stala u zaštitu interesa organizovanih kriminalnih grupa, dok su njih direktno označili kao potencijalne mete grupama koje su i u regionu prepoznate kao zločinačka udruženja, čiji su članovi kasnije osuđeni za neka od najtežih krivičnih djela, odnosno desetine svirepih ubistava, ubistvo premijera jedne zemlje, trgovinu narkoticima. Iz medija su saznali da je u toku tih

postupaka dokazano da su isti bili u posjedu legitimacija zvanično izdatih od Agencije za nacionalnu bezbjednost. Nezakonitim dolaskom policije na njegovu kućnu adresu, iako su dobro znali gdje radi i koja je adresa MANS - a, smatra da je policija napravila potencijalne mete i od članova njegove porodice i da su se direktno stavili u službu organizovanih kriminalnih grupa, protiv kojih on i njegove kolege intenzivno rade. Kako su ih nezakonito prisluskivali, tim istim ljudima sa spornog snimka su mogli dostaviti i informacije o njihovom kretanju, komunikaciji, ličnim podacima, čime su ne samo ugrozili njegovo pravo na privatnost, već su direktno ugrozili njegovu bezbjednost, bezbjednost njegovih kolega i njegove djece. Zbog navedenog, smatra da je suma koju traži simbolična u odnosu na opasnost koja svima prijeti od mafije, te se nada da će sud presudom u njihovu korist smoći snage da pokaze da je država jača od mafije. Smatra da je policija postupila nezakonito, te da je na njega pokušala da izvrši pritisak preko njegove porodice, kako bi im stavili do znanja da ne bi trebalo da se bave tim čime se bave. Kod njega, kući, su došli u toku radnog vremena, iako su znali da je na poslu. Uznemirili su njegove roditelje, nisu im rekli kojim povodom su ga tražili i preko njegovog oca su ga obavijestili da treba da dođe kući. Sve je to prouzrokovalo zabrinutost i strah kod njegove porodice jer su nezakonitim postupanjem i neprijavljivanjem zbog čega su došli, prouzrokovali zabrinutost za njegovu bezbjednost. Nakon što je na poziv roditelja odbio da ide kući, policija je došla u kancelarije MANS - a i donijela mu je pismeni poziv u kojem nije bio naveden razlog pozivanja. Iz samog poziva policije nije mogao utvrditi po kom ga osnovu pozivaju, dok su njihova pitanja bila napisana na papiru bez ikakve ideje da nesto dublje istražuju i istim nije znao svrhu. Pitali su ga ko je postavio sporni snimak i da li je eventualno komunicirao sa nekim ljudima vezano za taj snimak.

Na pitanje zastupnika tužene da li je u pitanju bio pisani poziv ili preko roditelja pojasnio je da je, nakon što je odbio da ode na poziv roditelja, policija došla u prostorije NVO i donijela mu poziv u kojem nije bio naveden razlog pozivanja.

Tužilja Djuričković Vanja se u svom iskazu složila sa prethodnim izjavama u vezi postavljanja samog snimka, dok je istakla da je krajnje zabrinjavala činjenica da nadležne institucije nijesu pokazale interesovanje za rasvetljavanje same sadržine snimka, već samo za objelodajivanje imena osobe koja ga je učinila dostupnim javnosti. Pojasnila je da ih je, odbijanje nadležnih institucija da im ustupe materijale prikupljene prisluskivanjem, navelo na pomisao da to i dalje traje. Što se tiče njenog ličnog osjećaja istakla je da je bilo nelagodno raditi u nastalim uslovima, iz razloga što nijesu mogli zaboraviti činjenicu da je bilo ugroženo njihovo osnovno pravo na privatnost, kako lično tako i svih ljudi sa kojima su bili u poslovnoj ili u privatnoj komunikaciji. Zbog nastale situacije, nelagodnost su izražavali i članovi njene porodice koji su bili zabrinuti kako za njenu tako i za svoju bezbjednost.

Tužilac Bakić Ivan se saglasio sa kolegama da je sporni snimak postavljen u interesu javnosti i anonimno, iz predostrožnosti od očekivane reakcije nadležnih državnih organa u vezi sa istim. Rekacija državnih organa da ispita ko je postavio sporni snimak na internet i zatim privodenja njegovih kolega i kolegenica su prvi znaci pritiska na MANS, u smislu sprečavanja njihovih aktivnosti u vezi sa borbom protiv korupcije i organizovanog kriminala. Pojasnilo je da su, nakon što su saznali iz Osnovnog suda iz Bijelog Polja da se prikupljeni materijal iz mera tajnog nadzora nalazi u Vrhovnom državnom tužilaštvu, tražili taj materijal, vrijeme u kojem su se te mjeru tajnog nadzora sprovodile i da li se i dalje sprovode, ali ni danas te informacije nijesu dobili. Smatra da ime je zbog ovoga povrijedjeno pravo na slobodan pristup informacijama. Što se tiče sprovodenja mera nadzora nad internet komunikacijom u MANS-u, naveo je da je njegovo lično osjećanje nelagoda, jer osim što komunicira sa kolegama koristi i svoj privatni e-mail i obavlja privatne komunikacije, tako da osjeća da su ugrožena prava i drugim ljudima, prije svega njegovoj porodici pravo na privatnost.

Tužilja Medojević Slavica je u svom iskazu navela da se jedan dio njenih aktivnosti odnosi na organizaciju raznih putovanja, dogadjaja i da često planira dolaske raznih gostiju iz inostranstva, uključujući i neke diplome, visoke zvaničnike iz regionala ili pak njihove partnere iz regionala, od kojih su neki već u svojim zemljama bili ugroženi zbog posla kojim se bave. Činjenica da se kroz praćenja njene internet komunikacije ima uvid u plan putovanja, odnosno svaki let, zabrinjava je

da takvi podaci mogu doći u posjed lica koji bi mogli ugroziti bezbjednost kako kolega iz MANS-a tako i gostiju iz inostranstva. Sa druge strane, dio njenih aktivnosti se odnosi i na ugovore sa zaposlenim u NVO kao i njihovim partnerima, pri čemu dobija povjerljive podatke kao npr.maticni broj i slično, adrese stanovanja, što može ugroziti njihovu bezbjednost, zbog čega stalno strahuje da li će neko zloupotrijebiti takve činjenice i ugroziti ih na bilo koji nacin. Napomenula je da često u službene svrhe koristi i svoj privatni kompjuter, tako da pretpostavlja da je rnuće pratiti i njenu privatnu komunikaciju i komunikaciju članova njene porodice, odnosno njihovih e-mail adrese.Kako se sa njenog kompjutera može ulaziti u privatni kompjuter članova njene porodice, to su i oni na taj način ugroženi, a sama činjenica da njena porodica i prijatelji znaju da je njihova komunikacija praćena, to su konstantno njeni roditelji u strahu da će joj se nešto desiti.

Tužilac Ostojić Dimitrije je u svom iskazu naveo da se slaže sa svim što su pethodno saslušani tužioci u svom iskazu naveli,ali je skrenuo pažnju na na posledice ili blage traume koje ima jer je njegova prva reakcija na bilo koje sredstvo komunikacije da je podprismotrom, kako on, tako i ljudi sa kojima komunicira.

Izjašnjavajući se na pitanje zstupnika tužene da li ti dalje ima traume istakao je da ga pomisao na bilo koje sredstvo komunikacije asocira na nadzor i da se trudi da smanji komunikaciju na minumum,ali da se nije obraćao doktoru ili psihologu.

Tužilac Krivokapić Dušan je u svom iskazu naveo da osim činjenice da se policija bavila postavljanjem snimka na internetu, a ne sadržajem istog, smatra problernatičnim i to što je policija javnim ukazivanjem na MANS i privođenjem pojedinih članova te organizacije na informatine razgovore, potencijalno ugrozila bezbjednost svih zaposlenih u MANS - u. Što se njegovog subjektivnog osjećaja povodom ovog slučaja tiče, ukazuje da nije osjećao bilo kakvu vrstu uznemirenosti, osim osjećaja ljutnje i revolta što je njegovo pravo na privatnost kako poslovno, tako i privatno bilo ugroženo. Takođe, kako je zaposlen u finansijskom sektoru, svakodnevno radi sa povjerljivim podacima koji su postali dostupni trećim licima i isti su na kraju mogli biti zloupotrijebljeni, što doživjava kao ograničenje u daljem radu.

Tužilac Bajo Danilovic se u svom iskazu slozio sa svime što su tužioci saslušani prije njega naveli, da se saosjeća sa kolegama povodom spomog slučaja i nije htio ništa komentarisati vezano za spomu situaciju, imajuci u vidu da obavlja i privatnu i poslovnu komunikaciju preko navedene adrese.

Tužilac Aleksandar Mašković je u svom iskazu datom u svojstvu parnične stranke naveo da u NVO MANS svi imaju u vidu da je komunikacija koju obavljaju kako službeno tako i privatno pod nadzorom državnog organa i to potpuno nezakonito, te da taj proces traje nekoliko godina, a počeo je sa privođenjem Veselina Bajčete, ali i vršenjern pritiska na izvršnu direktorku Vanju Čalovic i Dejana Milovca.Istakao je da se osjećao prilično iznevjereno od strane države i državnih organa zbog toga što su ih u ovoj situaciji negdje poistovjetili sa pripadnicima kriminalnih grupa, jer je zadatak državnih organa da štite građane od kriminalnih grupa, a ne obrnuto.Naveo je da se, obzirom na to da svakodnevno ima poslovnu komunikaciju sa našim i državnim zvaničnicima kao i zvaničnicima između narodnih institucija vezano za sastanke i da se uglavnom radilo o mejlovima, osjećalo da neko nadzire svu komunikaciju kako privatnu tako i poslovnu pri čemu treba imati u vidu da se radi o veoma privatnim podacima,o činjenici da je sve što je ugovarano vršeno putem peko mejla i ostalih vidova komunikacije.

Radi utvrđivanja okolnosti u pogledu sačinjavanja dopisa od 10.02.2012. godine sud je saslušao svjedoka Sinišu Stojkovića , dok je na okolnosti davanja usmenog naloga policiji za prikupljanje obavještenja od tužilaca kako je navedeno od strane policije u dopisu kao i preduzimanja svih drugih radnji u istom predmetu saslušao svjedoka Ljubinku Madžgalj.

Svjedok Ljubinka Madžgalj je u svom iskazu navela da je funkciju zamjenika Osnovnog državnog tužioca u Bijelom Polju obavljala u periodu do februara 2011-e godine,ali da je zbog obima posla ostala na ovoj funkciji do jula mjeseca 2011 -e godine. Istakla je da se

zbog proteka vremena i obima poslova tužilaštva ne može izjasniti da li je od njene strane postojao nalog Upravi policije da prikuplja obavještenja povodom objavljivanja predmetnog snimka na Internet portalu youtube ili da takav nalog nije postojao, ali da se sve pravne radnje preduzete od strane Osnovnog državnog tužioca u Bijelom Polju nalaze u spisima prdmeta koji su dostavljeni sudu. Pojasnila je da se u komunikaciji izmedju tužilaštva i Uprave policije sve radnje koje preduzima Uprava policije po pravilu obavljaju po pismenom nalogu tužioca.

Na pitanje punomoćnika tužilaca da li svjedok može da se izjasni kada je Osnovno državno tužilaštvo u Bijelom Polju počelo sa preduzimanjem radnji u vezi objave predmetnog snimka na internet portalu svjedok je odgovorio da koliko može da se sjeti to bilo u julu 2010-e godine, da se ne sjeća, tačnije da misli da predmetni snimak nije gledala, dok je na dalje pitanje kako je mogla da izdaje naredbe za preduzimanje radnji prema tužiocima u vezi predmetnog snimka ako isti nije odgledala, odgovarila da je koliko se sjeća predmetni video snimak sadržao i snimak razgovora, koji je bio predmet ovih istražnih radnji i sa kog razloga je i izdata naredba.

Na pitanje punomoćnika tužilaca kako svjedok zna šta sadrži predmetni video snimak ako isti nije gledala, svjedok je odgovorila da je tužilaštvo dobilo predmet u rad i sve njihove aktivnosti su usmjerene u pravcu preduzetih istražnih radnji.

U odgovoru na pitanje punomoćnika tužilaca da li svjedok može da se izjasni da dok je postupala u datom predmetu za koje krivično djelo su preduzimane istražne radnje, navela je da to sve proizilazi iz spisa predmeta, a da se ne rnože izjasniti na ovo pitanje jer se toga ne sjeća, s obzirom na to da ovo nije bio jedini predmet koji je ona imala u radu.

Na pitanje punomoćnika tužilaca da li svjedok može da se izjasni zašto je bilo značajno da se otkrije ko je objavio predmetni snimak, odgovorila je da se ona kao zamjenik Osnovnog državnog tužioca u tom momentu, ne može izjasniti na ovo pitanje, ali da je u predmetu u svemu postupano u skladu sa Zakonom o krivičnom postupku i Zakonom o državnorn tuzilaštву.

Na dalje pitanje punomoćnika kako svjedok može da se izjasni da je u svemu postupano u skladu sa zakonom, a da se ne sjeća radnji koje su preduzimane u istom, svjedok je odgovorila da se u svakom predmetu pred Osnovnim državnim tužilaštvom preduzimaju sve radnje u skladu sa zakonom.

Odgovarajući na pitanje punomoćnika tužilaca sa kog razloga je dopisom tužilaštva od 6. avgusta 2010. godine traženo da se utvrdi ko je vlasnik sajta na kojem je postavljen video, navela je da nije upoznata sa sadržinom tog zahtjeva niti je učestovala u sastavljanju istog, jer se u avgustu 2010. godine nalazila na odmoru te da se ne može sjetiti kako je tužilaštvo dobilo informaciju da je snimak objavljen sa IP adresi koju koristi Nevladina organizacija MANS. Takođe je navela da se ne može sjetiti na koji način tužilaštvo može doći do ove informacije, a nije se mogla izjasniti ni da li je za postupanje u tom pravcu neophodna naredba suda.

Na dalje pitanje da, ako svjedok tvrdi da joj nije poznato da li je u konkretnom slučaju trebalo tražiti naredbu suda, kako može tvrditi da je sve rađeno u skladu sa zakonom, svjedok je ponovila da je sve radjeno u skladu sa zakonom dok je na naredno pitanje, da li može da se izjasni da li je tužilaštvo povodom predmetnog snimka preduzimalo bilo koje istražene radnje osim one koje se nalaze u predmetu, odgovorila da su sve preduzete istražne radnje sadržane u spisima predmeta.

Na dalje pitanje da li svjedok rnože da se izjasni šta je tužilaštvo preduzelo nakon saznanja da je snimak proslijedjen na youtube sa IP adresi koju koristi MANS, odgovorila je da se ne može izjasni, jer već u tom priodu nije bila na mjestu zamjenika Osnovnog državnog tužioca, te da joj nije poznato da li tužilaštvo i dalje vodi povodom predmetnog slučaja.

Na pitanje punomoćnika, a nakon što joj je svjedoku prezentovan odgovor rukovodioca Ivana Kneževića po dopisu Uprave policije PJ Bijelo Polje od 15.05.2012. godine, da li je tačno da je ona u usmenoj komunikaciji sa službenicima Uprave policije saopštila da se nastavi sa

prikupljanjem obavještenja u cilju identifikacije lica koja su dana 28.05.2010. godine postavila video zapis na internetu odgovorila je da se ne sjeća da je davala bilo kakav usmeni nalog.

Svjedok Siniša Stojković je naveo da je u spornom periodu pokrivaо mјesto rukovodioca Ispostave kriminalističke policije i da je bio zadužen bilo da neposredno zaduži predmetom nekog od zaposlenih ili da kao rukovodilac potpiše akt kojim se predmet upućuje prema nekim drugim institucijama. Jedan od načina postupanja kriminalističke policije, kako je naveo dalje jeste po zahtjevima, telegramima ili dopisima bilo kolega iz drugih PJ Uprave policije, bilo drugih državnih institucija,a u konkretnom se radilo o aktu postupanja po zahtjevu Uprave policije PJ Bijelo Polje.Pojasnio je da se ovi akti interno zovu telegrami i da se u konkretnom slučaju radilo o zahtjevu po obraćanju VDT-a iz Bijelog Polja kolegama iz PJ Bijelo Polje, a zahtjev je bio da se utvrdi korisnik elektronskog uredjaja sa određenim podacima, pri čemu se sjeća da se radilo ul. Dalmatinskoj i o fizickom licu, čijeg se prezimena zbog protoka vremena nije mogao decidno sjetiti, pa je u tom pravcu zadužio jednog od službenika radi provjere traženih podataka. Dalje je naveo da su nakon provjere podataka od zaduženog službenika dobili informaciju da se u konačnom ne radi korisniku koji je fizičko lice, već o NVO MANS, pa kako su postojala očita neslaganja između traženih i prikupljenih informacija, o tome su obavijestili kolege iz Bijelog Polja, nakon čega je uslijedio usmeni zahtjev od državnog tužioca iz Bijelog Polja, da se u tom smislu prikupe obavještenja od korisnika tog uredjaja. Istakao je da,koliko se sjeća,ni sami članovi NVO MANS nisu sporili da su oni korisnici i da će o tome pružiti obavještenje, a što je i uslijedilo kasnije prilikom prikupljanja obavještenja od istih. Pojasnio da u ovoj situaciji nije neposredno učestvovao u uzimanju obavještenja od tužilaca, ali je naveo da je da je redovan način pozivanja gradjana radi prikupljanja obavještenja slanje poziva sa podacima tog građanina, osnova zbog čega se poziva, tj.da li je u pitanju neko krivично djelo i slično kao i tačno navođenje datuma kada treba da dodje, broja prostorije u koju treba da se javi. Istakao je da koliko može da se sjeti telegram državnog tužioca iz Bijelog Polja sadržao zahtjev da oni utvrde odnosno provjere da li se na adresi tog i tog fizičkog lica nalazi kompjuter.

Na pitanje punomoćnika tužilaca da li svjedok može da se izjasni koje poslove je obavljao u maju 2010. godine, kada je objavljen snimak na youtube, svjedok je odgovorio da misli da je u to vrijeme bio rukovodilac za krvne delikte u PJ Podgorica.

Na pitanje punomoćnika tužilaca da li je Uprava policije samoinicijativno ili po zahtjevu tužioca iz Bijelog Polja saslušavala tužioca Bajčetu Veselinu, obzirom je njegovo saslušanje bilo prije teleograma Uprave policije iz Bijelog Polja, svjedok je odgovorio da to saslušanje nije uslijedilo po njegovom nalogu i da je on prvu aktivnost po predmetnom dogadjaju preuzeo nakon pristizanja teleograma iz Uprave policije PJ Bijelog Polja.

Odgovarajući na pitanje punomoćnika tužilaca da li su sve radnje preduzimane od strane sektora kojim je on rukovodio bile po inicijativi tužioca iz Bijelog Polja ili i po inicijativi tužioca iz Podgorice ili nekog drugog tužilaštva, svjedok je naveo da su povodom predmetnog dešavanja i relacije između NVO MANS i Uprave Policije u pogledu objave snimka na youtube, ovo bile jedine aktivnosti koje je Uprava Policije PJ Podgorica preduzimala, a u kojoj je on učestvovao kao rukovodilac i da se zbog obima posla koji su obavljali ne može sjetiti da li su postupili po nekom drugom dopisu u odnosu na prikupljanje obavještenje od tužioca Bajčeta Veselinu, ali da mu se čini da vezano za ovaj predmetni dogadjaj takvog postupanja nije bilo.

Izjašnjavajući se na dalje pitanje istog punomoćnika da li svjedok može da se izjasni da li je u skladu sa telegramom Uprave Policije PJ Bijelo Polje registrovao šifre kompjutera u NVO MANS tačnije serijske brojeve, odgovorio je da koliko može da se sjeti u telegramu se i nije pominjao MANS pa u tom pravcu i nije mogao bliže da se izjasni, pri čemu je posebno istakao da imajući u vidu veliki broj telegrama koje pristižu svakodnevno, rukovodilac sektora u biti ugrubo pročita sadržinu telegrama i prosljedjuje ga svojim saradnicima, tako da se on ne može sjetiti svake pojedinosti telegrama.

Na pitanje punomoćnika tužilaca da li svjedok može da se izjasni koje krivično djelo je bilo predmet interesovanja kako Uprave policije Bijelo Polje tako i Uprave policije Podgorica, svjedok je odgovorio da se ne može sjetiti da li je bilo navedeno krivično djelo ili ne, ali da se to može utvrditi iz sadržine telegrama.

U odgovoru na pitanje da li je Uprava policije Podgorica uspjela da utvrdi ko je vlasnik youtuba, naveo je da oni nisu imali takvu aktivnost, dok je na pitanje da li može da se izjasni sa kog razloga je tužilji Vanja Čalović prilikom prikupljanja obavještenja, a što je konstatovano i zapisnički, dato upozorenje da je davanje lažnog iskaza krivično djelo, iako takva zakonska norma ne postoji u odnosu na obavještenja prikupljena od građanina, odgovorio je da on nije neposredno učestvovao u prikupljanju obavještenja i da mu takve aktivnosti nisu poznate.

Odgovarajući na pitanje da li može da se izjasni, makar okvirno, kada je Uprava policije saznaла da je predmetni snimak objavljen sa adrese koju koristi NVO MANS naveo je da njemu to nije poznato, obzirom da profesionalno nije imao aktivnosti u tom pravcu, a lično ne koristi bilo koju od društvenih mreža dok je u odgovoru na pitanje da li može, imajući u vidu prirodu njegovog posla, da se izjasni na koji način policija povodom nekog krivičnog djela inače utvrđuje sa koje IP adrese je prosijeden neki snimak ili slično, naveo da ukoliko nisu potrebna usko stručna znanja sve aktivnosti se obavljaju po nalogu tužioca, a ukoliko je potrebno stručno znanje, u tom slučaju se bilo po njihovoј, bilo po inicijativi tužioca angažuje odredjeno stručno lice ili ustanova po prethodno pribavljenoj naredbi.

Na pitanje da li je u konkretnom slučaju postojala naredba suda za preduzimanje takvih radnji, svjedok je odgovorio da je njihovo postupanje bilo isključivo u okviru telegrama Uprave policije Bijelo Polje, dok je na pitanje da li su prilikom postupanja po aktima Uprave Policije PJ Bijelo Polje i tužioca iz Bijelog Polja preduzete bilo koje radnje u cilju utvrđivanja ko je napravio predmetni snimak odgovorio da se ne može sjetiti tog detalja, ali da misli da takve aktivnosti nisu imali.

Na dalje pitanje, a imajući u vidu dio iskaza u kome je svjedok rekao da su pored postupanja po telegramu postupali i po usmenom zahtjevu tužioca iz Bijelog Polja, da li je isti zahtjev i u kom pravcu bio usmjeren na Upravu policije Bijelo Polje ili na Upravu policije Podgorica direktno, svjedok je odgovorio da po pravilu organ koji postupa obavještava onoga koji je tražio odredjene informacije, što bi značilo da je usmeno obraćanje tužioca išlo preko Uprave policije Bijelo Polje, dok je na pitanje da li je Uprava policije PJ Podgorica pa i svjedok kao rukovodilac odgledao predmetni snimak povodom koga su preduzimane aktivnosti Uprave odgovorio da on lično nije pogledao predmetni snimak.

Sporno je u predmetnoj pravnoj stvari da li je tužena, postupanjem prema tužiocima u cilju otkrivanja identiteta korisnika IP adrese sa koje je emitovan video snimak pod nazivom „Svadba Safeta Kalića“ na web sajtu youtube.com, ali i nedostavljanjem traženih informacija shodno zahtjevu podnijetom u skladu sa Zakonom o slobodnom pristupu informacijama, povrijedila prava ličnosti tužilaca, zaštićena Evropskom konvencijom o ljudskim pravima, Ustavom Crne Gore i inkorporirana u našem zakonodavstvu u nizu propisa, a sa aspekta ove parnice, naročito Zakonom o obligacionim odnosima kojim je regulisano pitanje nematerijalne štete.

Odredbom iz čl.40 Ustava Crne Gore propisano je da svako ima pravo na poštovanje privatnog i porodičnog života, dok je odredbom čl.42.st.1 garantovana nepovredivost pisama, telefonskih razgovorai drugih sredstava opštenja, od kojeg načela se može odstupiti sano na osnovu odluke suda, ako je to neophodno za vođenje krivičnog postupka ili iz razloga bezbjednosti Crne Gore. Normom čl.43. st.1.garantovana je zaštita podataka o ličnosti, dok je st.3.istog člana garantovano pravo svakog da bude upoznat sa podacima koji su prikupljeni o njegovoj ličnosti, ali i pravo sudske zaštite u slučaju njihove zloupotrebe. Prethodno navedeni korpus prava iz sfere privatnog i porodičnog života definisan je i čl.8 Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, s tim što je stavom 2 istog člana propisano da se javne vlasti neće miješati u vršenje ovog prava, sem ako to nije u skladu sa zakonom i neophodno u demokratskom društvu u

interesu nacionalne bezbednosti, javne bezbednosti ili ekonomске dobrobiti zemlje, radi sprečavanja nereda ili kriminala, zaštite zdravlja ili morala, ili radi zaštite slobode i prava drugih.

Lingvističkom analizom prvog stava člana 8. dolazi se do zaključka da postoje četiri segmenta ovog prava koja se mogu označiti kao: privatni život, porodični život, dom i prepiska. Pravo na poštovanje privatnog života, kakav stav je zauzeo Evropski sud za ljudska prava u predmetu Niemietz protiv Njemačke od 16.12.1992.godine, u izvesnoj mjeri u sebi sadrži pravo na uspostavljanje i razvijanje odnosa sa drugima i ne postoji ni jedan razlog zašto bi se iz pojma „privatni život“ isključile profesionalne ili poslovne aktivnosti, jer tokom radnog veka većina ljudi ima veliki broj prilika da razvija takve odnose. U nekim zemljama potpisnicama, kako navodi Sud, reč „dom“ proširena je i na poslovne prostorije. Interpretirati reči „privatni život“ i „dom“ uz uključenje profesionalnih ili poslovnih aktivnosti ili prostorija u skladu je sa ciljem i svrhom člana 8. Primijenjeno na konkretan slučaj, povreda prava profesionalnih aktivnosti, kod nesporne činjenice da tužioc, kao lica zaposlena u NVO MANS, u obavljanju redovnih poslovnih aktivnosti, ali i privatne komunikacije koriste savremena sredstva opštenja, naročito internet, pri čemu su sve radne jedinice prijavljene na jedinstveno korisničko ime NVO MANS, predstavljala bi povredu prava na privatnost u smislu Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda.

Poštovanje prava zaštićenih članom 8.nameću, pak, Državi i negativne i pozitivne obaveze. Negativne obaveze znače da je Država dužna da se uzdrži od mešanja u neko pravo, sem ukoliko je to dozvoljeno članom 8. stav 2. Pozitivne obaveze znače da Država mora aktivno da deluje kako bi omogućila poštovanje nekog prava.Ukoliko je došlo do miješanja u prava zagarantovana st.1. isto miješanje, da bi bilo opravданo, mora biti legitimno. Da bi, pak ometanje prava na privatnost bilo zakonito, u smislu st.2. predmetnog člana, nije dovoljno da isto ima uporište u domaćem zakonsodavstvu, već i da opravdava cilj kome se teži.

U konkretnom slučaju, po nalaženju suda, tužena je svojim postupanjem povrijedila pravo na privatnost tužilaca definisanih čl.8. Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i sloboda, što daje osnova za primjenu odredbe čl.207.st.1.Zakona o obligacionim odnosima.

Naime, rezultat provedenih materijalnih dokaza nameće nesumnjiv zaključak da su radnici tužene prekoračila svoja ovlašćenja normirana čl.1.i 11. Zakona o policiji, ali i čl.230. Zakonika o krivičnom postupku, koji propisi su važili u vrijeme objave video zapisa pod nazivom „Svadba Safeta Kalića“ na web sajtu www.youtube.com, tačnije 28.05.2010.godine, preduzimanjem radnji na otkrivanju IP adrese i korisnika iste sa koje je objavljen predmetni snimak, koji snimak je kreirao korisnički nalog jonathanhells.

Jedno od osnovnih prava korisnika elektronskih komunikacija u smislu čl.19. Zakona o elektronskim komunikacijama jeste povjerljivost komunikacija u pogledu sadržine, podataka o korisniku, ali i podataka o saobraćaju i lokacijama koje se odnose na komunikacije, pa slušanje, prislушкиvanje ili pothranjivanje sadržaja i podataka komunikacije, a naročito otkrivanje identiteta korisnika, bez njegovog odobrenja o protivno zakonskim ovlašćenjima propisanim čl.126.i 127. istog zakonskog propisa, upućuje na povredu prava na privatnost, a ovo posebno jer je Evropski sud za ljudska prava zauzeo stanovište da, imajući u vidu napredak u oblasti komunikacija, treba primijeniti razvojno tumačenje pojma „ prepiska“, pa pored klasične prepiske na papiru, pod pojmom prepiska za svrhu čl.8.koristi se između ostalog i pojam elektronske poruke (e mail) ali i podataka koji potiču iz praćenja ličnog korišćenja interneta (Copland protiv Ujedinjenog kraljevstva).

U predmetnoj pravnoj stvari zaposlena lica Uprave policije, postupajući mimo ovlašćenja normiranih ranije citiranom odredbom čl.230. Zakonika o krivičnom postupku, ali i u nedostatku zahtjeva državnog tužioca, u smislu odredbe čl.44.st.3. istog zakonskog propisa, obratile su se zahtjevom Crnogorskog Telekomu dana 28.06.2010.godine, kako to proizilazi iz odgovora ovog provajdera br 04-25184 od 29.06.2010.godine, za dobijanje podataka o IP adresi korisnika naloga sa kojeg je objavljen predmetni snimak, pri čemu su od istog obaviješteni da se web sajt www.youtube.com ne spada u administrativni domen Crnogorskog Telekoma, sa kog razloga je

ove podatke moguće dobiti jedino u direktnom kontaktu i po odobrenju vlasnika predmetnog sajta.Ovakvo postupanje tužene u cilju otkrivanja zaštićenih podataka korisnika, suprotno zakonskim ovlašćenjima, svakako predstavlja akt povrede prava na privatnost, koju je u ovom slučaju korisnik IP arese, za koju se kasnije utvrdilo da je u pitanju NVO MANS, čiji su zaposleni tužioci, zaštitio kreiranjem anonimnog korisničkog naloga. S toga naknadni zahtjev Osnovnog državnog tužilaštva iz Bijelog Polja Ktr 56/2010 od 06.08.2010.godine da se od strane Uprave policije preduzmu mjere u pravcu otkrivanja vlasnika web sajta (a ne korisnika IP adrese), ne može ozakoniti, niti opravdati preduzete radnje, u smislu st.2. čl.8. Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i sloboda. Ovo naročito jer u spisima nadležnog tužilaštva nije pružen dokaz da se tužena, u skladu s uputima Crnogorskog Telekoma obratila vlasniku web sajta youtube.com za dobijanje traženih podataka, već je dana 24.06.2011.godine izdala Potvrdu o privremeno oduzetim predmetima 03 br 240/11 u vidu dokaza o identifikaciji IP adrese sa pozivom na dopis Crnogorskog Telekoma br 07-24681 od 24.06.2011.godine, koji dopis takođe nije priključen dostavljenim istražnim spisma, pa ostaje nejasno na koji način je i crnogorski operater došao do istih podataka, nakon čega je od strane istražnog sudije Osnovnog suda u Bijelom Polju, a po osnovu predloga za preduzimanje istražne radnje od strane Osnovnog državnog tužilaštva Ktr 56/2010 od 14.06.2011.godine, izdata Naredba Kri br 199/2011 od 15.06.2011.godine za identifikaciju korisnika IP adrese 95.155.10.207. Naprijed iznijeto posebno kod iskaza saslušanog svjedoka Madžgalj Ljubinke, u periodu objave snimka zamjenika Osnovnog državnog tužioca Bijelo Polje, koja je, izjašnjavajući se na navode iz akta Uprave policije Bijelo Polje dostavljenog Zaštitniku imovinsko pravnih interesa od 15.05.2012.godine da su radnje u cilju identifikacije lica koja su postavila predmetni video snimak, vršene po usmenom nalogu svjedoka, izjavila da se ne sjeća da je u tom pravcu davala bilo kakav usmeni nalog.

Nesporna činjenica da su ovlašćena Uprave policije PJ Podgorica već dana 25.06.2010.godine, pozivajući se na zahtjev Osnovnog državnog tužioca, iako prva takva inicijativa od strane Osnovnog državnog tužioca Bijelo Polje potiče od 06.08.2010.godine a usmjerena je ka aktivnostima PJ Bijelo Polje, od građanina Veselina Bajčete, finansijskog direktora NVO MANS, zatražila obaveštenje povodom saznanja za postavljanje video zapisa pod nazivom „Svadba Safeta Kalića“ na kanalu www.youtube.com, ali i eventualnog kontaktiranja saslušanog građanina od strane trećih lica, a vezano za postavljanje predmetnog snimka, kao i naprijed obrazloženi protivpravni način dobijanja podataka o IP adresi, a kasnije i identitea korisnika iste, po nalaženju suda ukazuje na razumno vjerovatnoću da je komunikacija tužilaca obavljana preko interneta bila pod nadzorom tužene, što je dovoljan uslov za ustanovljenje odgovornosti po osnovu povrede prava na privatnost, kakav stav je zauzeo i Evropski sud u predmetu Halford protiv Ujedinjenog Kraljevstva.

Ovo posebno imajući u vidu navode iz akta od 10.02.2012.godine, da je prve mjere po predmetnom slučaju Uprava policije PJ Podgorica preduzela po osnovu telegrama Uprave policije Bijelo Polje 03 br 4349 od 29.06.2011.godine, u kom pravcu je i iskaz saslušanog svjedoka Stojković Siniše, a koji akt i iskaz su u direktnoj suprotnosti sa Zapisnikom o obaveštenju prikupljenom od građanina Bajčeta Veselina, ali i građanina Petra Komnenića, koji je u istom svojstvu dao svoje obaveštenje pred Upravom policije PJ Podgorica, takođe dana 25.06.2010.godine.

Intervencija tužene u zaštićena prava na privatnost tužilaca, u konkretnom slučaju, po nalaženju suda nije imala opravdanja ni sa stanovišta otkrivanja počinjoca krivičnog djela iz čl.388.st.1. Krivičnog zakonika, u kom pravcu su preduzete istražne radnje od strane tužene, obzirom da za autentičnost snimka, u svim njegovim segmentima, nema apsolutno nikakvog značaja otkrivanje identiteta korisnika naloga sa koga je plasiran na web sajt, a istražni postupak nije bio usmjerjen ka otkrivanju autora istog, ili, pak, sudu u tom pravcu, nijesu pruženi dokazi.

Međutim, po nalaženju suda, sve i da je na strani tužene bio ispunjen legitiman cilj za intervenciju u ovaj korpus zaštićenih prava ličnosti, isti ne bi ispunjavao drugi od dva neophodna uslova za opravdano ograničenje u smislu odredbe čl.8.st.2. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, obzirom da ista nema svoje opravdanje vidu očuvanja nacionalne sigurnosti,

javne sigurnosti, ekonomске dobrobiti zemlje, sprečavanje nereda i zločina, zaštite zdravlja i morala ili zaštite prava drugih, koja bi objavom predmetnog snimka bila ugrožena.

Sa druge strane, u smislu obaveze zaštite korpusa prava na privatnost, jeste i obaveza Države da građaninu omogući uvid u osobne podatke koje neka tijela javne vlasti imaju u svojoj evidenciji, kao i korišćenje istih (Gaskin protiv Ujedinjenog Kraljevstva i Lander protiv Švedske), koje norme su inkorporirane u našem zakonodavstvu kroz ranije citirane Ustavne odredbe, ali i odredbe Zakona o slobodnom pristupu informacijama.

Međutim, organi tužene, nasuprot citiranim propisima, i pored činjenice da protiv tužilaca nije pokrenut krivični postupak povodom objave predmetnog snimka, nakon preuzimanja radnje prikupljanja obavještenja od građanina, ovdje tužilaca Bajčete Veselina, koja radnja je preuzeta dana 25.06.2010.godine i tužilje Čalović Vanje koja radnja je preuzeta dana 01.07.2011.godine kako to proizilazi iz Zapisnika Uprave policije PJ Podgorica, pri čemu su prilikom saslušanja imenovanih tužilaca prekršene odredbe Zakona o krivičnom postupku, obzirom da isti nijesu upoznati koje krivično djelo je predmet istrage, kako je to ocijenjeno i od strane Savjeta za građansku kontrolu rada policije br 58/6-11 od 08.12.2011.godine u postupku po Inicijativi za ocjenu policijskih ovlašćenja radi zaštite ljudskih prava i sloboda prema aktivistima NVO MANS, nijesu postupili po zahtjevu tužioca Bajčete dostavljenom Osnovnom državnom tužilaštvu u Podgorici dana 28.06.2010.godine sa zahtjevom da ga ovaj organ informiše kojim povodom i po kom osnovu je pozvan na informativni razgovor dana 25.06.2011.godine, dok je po zahtjevu tužilje Čalović Vanje dostavljenog Upravi policije dana 25.07.2011.godine isti organ dana 02.08.2011.godine dostavio obavještenje, iako je shodno odredbama čl.30. Zakona o slobodnom pristupu informacijama bio u obavezi da o zahtjevu odluci u formi rješenja. Postupajući po žalbi MANS-a na ovakvo postupanje Uprave policije, Ministarstvo unutrašnjih poslova je dana 31.08.2011. godine donijelo rješenje kojim je usvojena navedena žalba i naloženo tuženoj da u roku od 8 dana od dana prijema rješenja postupi po zahtjevu od 25.07.2011. godine. Nakon ovoga, organizacija Mans je tuženoj dostavila dvije urgencije i to 13.10.2011. godine i 04.11.2011. godine. Kako tužena nije odgovorila ni na ove urgencije, to je punomoćnik tužilaca Ministarstvu unutrašnjih poslova podnio žalbu zbog "čutanja uprave" odnosno zbog nepostupanja po zahtjevu od 25.07.2011. godine i po rješenju Ministarstava unutrašnjih poslova od 31.08.2011. godine. Kako ovo Ministarstvo nije odlučilo ni u roku od 7 dana po dostavljanju ponovnog zahtjevu punomoćnika tužioca, to je on dana 18.04.2013. godine podnio tužbu Upravnom sudu Crne Gore koji je dana 06.09.2013. godine donio presudu kojom se tužba usvaja i poništava rješenje Ministarstva unutrašnjih poslova br.02/2-061/13-6815/2 od 10.04.2013. godine, koje je donijeto nakon podnošenja tužbe, a po kojoj presudi tužena nije postupila do dana zaključenja rasprave pred ovim sudom.

Nadalje, punomoćnik tužilaca se zahtjevom od 21.09.2012. godine obraćao Vrhovnom državnom tužilaštvu CG radi uvida u materijal koji je prikupljen po naredbi istražnog sudije Osnovnog suda u Bijelom Polju Kri.br.199/11 od 15.05.2011. godine izdate u cilju identifikacije korisnika IP adrese 95.155.10.207 .Kako Vrhovno državno tužilaštvo nije postupilo po ovom zahtjevu punomoćnik tužilac je dana 01.03.2013. godine podnio žalbu zbog "čutanja uprave", pa kako Ministarstvo pravde nije odlučilo ni u roku od 7 dana od dostavljanja ponovnog zahtjeva to je podnio tužbu Upravnom sudu Crne Gore koji je dana 25.06.2013. godine donio presudu U.br.1079/13 kojom se tužba usvaja i nalaže Ministarstvu pravde da bez odlaganja,a najkasnije u roku od 15 dana od prijema presude odluci po žalbi od 01.03.2013. godine,nakon čega je Ministarstvo pravde dana 11.10.2013. godine donijelo rješenje br.01-1966/13 kojim je usvojena žalba i naloženo Vrhovnom državnom tužilaštvu Crne Gore da odmah,a najkasnije u roku od 8 dana od dana dostavljanja rješenja odluci o zahtjevu za pristup informacijama MANS- od 21.09.2012. godine, po kojem zahtjevu, takođe, nije odlučeno do dana zaključenja rasprave pred ovim sudom, a što ukazuje na flagrantno kršenje odredbe čl.13. Zakona o slobodnom pristupu informacija, obzirom da, kako je to ranije istaknuto, nijesu ispunjeni uslovi za ograničenje pristupa informacijama u smislu čl.14. st.3.istog zakonskog propisa.

Utvrđeno činjenično stanje, po shvatanju suda, nameće odgovornost tužene, u smislu odrebe čl.166. st.1. Zakona o obligacionim odnosima na naknadu nematerijalne štete tužilaca zbog povrede prava ličnosti definisane čl.207.st.1. istpg zakonskog propisa.

Imajući u vidu zakonsko odredjenje, da bi se u konkretnom slučaju dosudila novčana naknada nematerijalne štete koja je predvidjena čl.207.st.1. Zakona o obligacionim odnosima, treba da budu ispunjena dva uslova, ka prvo da je povrijeđeno pravo privatnosti tužilaca kao zaposlenih u NVO MANS i kao drugo - da su uslijed toga kod istih nastupili duševni bolovi, čiji intezitet i trajanje opravdavaju dosuđenje iste.

Iz prethodnog obrazloženja nesumnjivo je utvrđeno da je radnjama tužene došlo do kršenja prava na privatnost tužilaca, a samim tim i povrede prava ličnosti. Sa druge strane cijeneći iskaze tužilaca i dovodeći ih u kontekst sa provedenim materijalnim dokazima, sud na nesumnjiv način zaključuje da su tužiocici, bez izuzetka, od momenta saznanja da se prema njima preduzimaju mjere kojima se narušava njihova poslovna i privatna komunikacija ostvarena sa radnog mesta putem interneta, imali stalni osjećaj tjeskobe, neprijatnosti i frustracija, a isti osjećaj postoji i danas, jer tužiocici nijesu upoznati sa obimom preduzetih mera i njihovom pravom sadržinom. Dodatnu nelagodnost tužiocima nameće i bojazan da je provedenim mjerama nanijeta i šteta u vidu prikupljanja podataka o klijentima sa kojima isti dolaze u redovnu komunikaciju putem e – maila, naročito onim klijentima kojima su tužiocici, u obavljanju svojih radnih zadataka, garantovali anonimnost u pogledu ličnih podataka. Frustracija tužilaca, ali i strah njihovih porodica i bliskih prijatelja, pojačana je činjenicom da su Crnogorski mediji objavili informacije o saslušanju čelnih aktivista NVO MANS povodom objavljivanja snimka „svadbe Safeta Kalića“ na web sajtu www.youtube.com, po nalogu državnog tužioca, čime su tužiocici dovedeni u vezu sa događajem i osobama koja se pojavljuju na istom snimku, iako se njihova aktivnost svodila isključivo na to da široj javnosti omoguće upoznavanje sa sadržinom predmetnog video zapisa.

Naknada nematerijalne štete, kao oblik otklanjanja štetnih posljedica, sastoji se u isplati nominalnog novčanog iznosa, kao satisfakcije za pretrpljenu nematerijalnu štetu, da bi se kod oštećenog uspostavila psihička i emotivna ravnoteža koja je postojala prije štetnog događaja, u mjeri u kojoj je to moguće. S tim u vezi, a imajući u vidu i čl. 207.st.3 ZOO-a sud je za pretrpljene duševne bolove zbog povrede prava na privatnost, kao jednog od prava ličnosti, tužiocima dosudio tražene iznose od po 1.500,00 €. Prilikom odlučivanja o visini naknade, sud je vodio računa da ista predstavlja razuman odnos proporcionalnosti između, s jedne strane, jačine povrijeđenog dobra i pretrpljene štete i, s druge strane, prihoda, odnosno prosječnih plata u zemlji i ekonomskih prilika i standarda (opšti stav iz presuda Evropskog suda za ljudska prava Tolstoy Miloslavsky protiv Ujedinjenog Kraljevstva, Steel i Morris protiv Ujedinjenog Kraljevstva, Lepojević protiv Srbije...), a imajući u vidu i čl. 220 ZPP-a, prema kojem je sud ovlašćen da po slobodnoj ocjeni utvrdi visinu iznosa naknade nematerijalne štete, nalazeći, kod svih okolnosti predmetnog slučaja, da dosuđeni iznos predstavlja adekvatnu satisfakciju tužiocima za pretrpljenu štetu.

Na iznose dosuđene naknade tužiocima, u skladu s oredbom čl.284. Zakona o obligacionim odnosima pripada zakonska kamata od dana presuđenja do konačne isplate.

Prilikom donošenja odluke sud je cijenio i ostale provedene dokaze, ali ih nije posebno komentarisao, nalazeći da isti nemogu uticati na drugačiju odluku suda.

Odluka o troškovima postupka temelji se na odredbi čl.152.st.1. i čl.161.Zakona o parničnom postupku pa tužiocima, koji su uspjeli sa tužbenim zahtjevom, pripadaju troškovi postupka na ime sastava tužbe u iznosu od 75,00 €, zastupanja na 11 održanih ročišta u iznosu od 825,00 €, pristupa na 6 održanih ročišta u iznosu od 450,00 €, što daje iznos od 1.350,00 €, koji iznos uvećan u skladu s tarifnim br.11. AT na ime zastupanja drugog i ostalih tužilaca daje iznos od 16.200 €, odnosno ukupan iznos na ime zastupanja po kvalifikovanom punomoćniku u visini od 17.550,00 €. Tužiocima pripadaju i troškovi takse na odluku suda u visini od 435,00 €, što daje ukupan iznos dosuđenih troškova postupka od 17.985,00 €.

Tužiocima nijesu priznati troškovi na ime takse na tužbu, jer su iste troškove snosili do zaključenja glavne rasprave, troškovi pristupa na ročište od 20.02.2014.godine, ali ni sastav podnesaka, obzirom isti nijesu bili neophodni za vođenje parnice, u mislu odredbe čl.153. Zakona o parničnom postupku.

OSNOVNI SUD U PODGORICI
Dana 16.10.2014. godine

S U D I J A
Ljiljana Šoškić s.r.

PRAVNA POUKA: Protiv ove presude može se izjaviti žalba, preko ovog suda Višem суду у Podgorici, u roku od 15 dana od dana donošenja iste.

ZTO: Jovanović Ana

